

Školske novine učenika Tehničko-poljoprivredne škole u Sjenici

SCHOOLIRANJE

www.tpssjenica.com/schooliranje

Uživanje u školi i druženju!
Broj 2 • februar 2014.



TEMA BROJA

Dobili ste poruku!

TEHNIČKO-POLJOPRIVREDNA ŠKOLA UVELA ELEKTRONSKI DNEVNIK

Čitajte
u ovom broju

Tinejdžeri i spavanje

str. 5 »»

Je li u redu prepisivati i
varati na testovima?

str. 15 »»

Predstavljamo smer
Tehničar drumskog saobraćaja!

str. 17 »»

INTERVJU SA NAŠIM ZLATNIM MOMKOM

Zećir Salaković, učenik III1



Kontakt



Sve predloge, sugestije
i kritike šaljite na:

schooliranje@gmail.com

GLAVNI UREDNIK

Elzana Crnovršanin

ZAMENIK GLAVNOG UREDNIKA:

Selda Selmanović

UREDNICI

Alen Tahirović

Alida Crnovršanin

Alma Zekić

Almin Kalender

Amina Begović

Amina Dacić

Armin Fijuljanin

Denis Rastić

Demir Zijadić

Emina Kučević

Erol Kuburović

Irma Garibović

Nermin Ugljanin

Rahela Tasumović

Sead Baždar

Sejdefa Deljević

Sibela Šehović

*Tehničko-poljoprivredna škola
Sjenica*

ul. Save Kovačevića 15

36310 Sjenica

www.tpssjenica.com

Pridruži nam se

Ako si učenik Tehničko-poljoprivredne škole u Sjenici i želiš da ispoljiš svoju kreativnost na pozitivan način, možeš postati deo našeg tima i učiniti da se tvoj glas čuje.

Prijavi se u pedagošku službu ili
nam piši na imejl adresu:
schooliranje@gmail.com



Poštovani čitaoci,

Posle samo dva meseca, evo nas već u drugom broju, na radost i zadovoljstvo svih nas. Nadam se da je prethodni, prvi broj zabavio sve vas, i da ste dosta toga iz njega naučili.

Prvi broj je bio veoma uspešan, ali svakako ima jos dosta mesta napretku. Kako prolazi vreme izviru nove ideje, nove rubrike, novi sadržaji i energija koju nosi ovaj list, a sve to zahvaljujući mladim urednicima, učenicima, koji učestvuju u njegovom osmišljavanju, stvaranju i daju mu svoj pečat.

I prethodnim, i ovim, i svakim narednim brojem želimo da vam pokažemo kako se radi i uči u našoj školi, ali pre svega želimo da pokažemo kako se to može raditi i učiti na zanimljiv i zabavan način.

Bilo je puno događaja u kojima su učestvovali učenici, a o kojima ćete čitati u ovom izdanju. Čeka vas puno dobrih tekstova, zanimljivih fotografija, novih rubrika, popularnih sadržaja, aktuelnih, korisnih informacija koje vam je pripremila ekipa mladih novinara. Čitajte o našim sportistima, zaronite u svet škole čitajući o novim projektima, pogledima iz đачkih klupa, problemima i savetima koje vam vaši drugari nude.

Ovaj, drugi broj, toplo vam preporučujemo. Uz to, opet napominjemo da je časopis otvoren za sve vas, za vaše ideje, tekstove, kreativne rubrike. Očekujemo vaša reagovanja, mišljenja, kritike, sugestije i naravno predloge za naredne brojeve.

U iščekivanju novog broja srdačno vas pozdravljamo.

Elzana Crnovršanin,
master filolog srpskog jezika i književnosti



To se zove čitanje.
To je nešto što pomaže ljudima da instaliraju noviju verziju softvera u mozak.

Reč direktora



Poštovani,

Koračajući putevima uspeha, u želji da Tehničko-poljoprivredna škola bude škola koja ide u karak sa svojim vremenom, imamo puno želja, ideja i planova, koje se trudimo da realizujemo.

Glavni cilj, do kojeg se napornim radom trudimo da dopremo, jeste da učenici svoju školu dožive kao sredinu u kojoj se njihovo mišljenje ceni i uvažava, njihovo znanje vrednuje i nagrađuje, sredinu u kojoj mogu slobodno da razmišljaju i istražuju.

Svesni činjenice da, ukoliko želimo da na pravi način pristupimo mladima, pored školskih moramo imati i vanškolske aktivnosti, prilagođene njihovim godinama, njihovom vremenu i interesovanjima, pokrenuli smo različite projekte, u prvom redu elektronski časopis koji je pred vama. Zahvaljujući njemu, učenici su u mogućnosti da uče, istražuju, razmišljaju, povezuju, primenjuju ono što su ranije naučili, sarađuju, razvijaju samostalnost i odgovornost.

Takođe, za našu školu od ključne važnosti je i partnerstvo, povezanost škole, i što bolji kontakt profesora i roditelja dece, i u tom cilju, prvi u našoj opštini, krenuli smo sa elektronskim dnevnikom. Zahvaljujući njemu, škola ima mogućnost da, u toku meseca, informiše roditelje učenika o ocenama, izostancima, vladanju, datumu održavanja roditeljskih sastanaka i drugim važnim obaveštenjima putem sms i e-mail poruka, što pospešuje komunikaciju između profesora i roditelja, ali i doprinosi mnogim inovacijama koje ranije nisu postojale.

Pored toga, u holu škole postavljena je oglasna tabla, na kojoj se nalaze mnoge informacije korisne za učenike i profesore, a u cilju poboljšanja uslova rada škole, i što boljeg i prijatnijeg boravka učenika u školi, pokrenut je projekat za renoviranje školske sale, pa će naši dragi učenici uskoro moći da uživaju u novoj, renoviranoj školskoj sali.

U kratkom periodu koji je iza nas, pokazali smo veliku sklonost ka novinama i korišćenju savremenih metoda i sredstava u radu. Mnogi, novi, zanimljivi projekti, već su u pripremi, ali o njima, čitaćete u nekom od narednih brojeva našeg časopisa. Do tada, uživajte u našem novom, februarском broju.

Srdačan pozdrav,

Izudin Metović,

direktor Tehničko-poljoprivredne škole u Sjenici

U ovom broju...



Tema broja: Dobili ste poruku! Str. 8

Hajde probaj, svi to rade 4

Tinejdžeri i spavanje 5

Intervju 6

Nagradili smo 7

Dobili ste poruku! 8 i 9

Sopotnica 10

Pitam se... 11

Potraži svoje mesto 11

Kako mladi provode svoje slobodno vreme 12 i 13

Kompleks inferiornosti 14

Je li u redu prepisivati i varati na testovima? 15

Svi za Bakira! 16

Predstavljamo... 17

Renoviranje školske sale 18

Dan zaljubljenih 19

Uticaj medija 20

Za volanom 21

Smešna strana škole 22

Uživajte...

priredila:
Rahela Tasumović, III 1

UTICAJ LOŠEG DRUŠTVA:

Hajde, probaj, svi to rade!

„Hajde, probaj, svi to rade!“. Koliko često je svako od nas čuo ovakvu, ili makar sličnu rečenicu. Dosta često, složićete se sa mnom.

Dok se krećemo od detinjstva ka odraslom dobu, svako od nas prolazi kroz mnoge promene i preobražaje. Uspešno prolaženje kroz sve ove promene je veliki izazov za svaku mladu osobu. Jedna od najvećih briga svakog srednjoškolca je kako se uklopiti među svoje vršnjake i kako da bude prihvaćen. Biti član grupe sa kojom delimo ista interesovanja je važno za naš zdrav emotivni i socijalni život.

Naše društvo, naši prijatelji, veoma često utiču na nas i naša opredeljenja tipa: koju muziku slušati, koji će nam biti hobi, omiljeni sport, gde ćemo izaći... Veoma često se događa da naš prijatelj ima pozitivan uticaj na nas, ali šta činiti u trenutku kada to više ne bude tako? Otrgnuti se? Nekada to biva veoma teško jer, bez obzira koliko godina imamo, koliko smo „stari“, ili jaki, možda i samostalni, još uvek smo podložni uticaju drugih, naročito svojih prijatelja.

Taj uticaj nije uvek direktan, kao što je slučaj pri izgovoru rečenice - „Hajde, probaj, svi to rade!“. Uticaj može biti i indirektan i može doći u različitim oblicima. Jedan od oblika je podsticanje prijatelja na navike koje definitivno vode u propast, poput preteranog pijenja, pušenja ili pak stvaranja konkurentnog okruženja sa drugim ljudima. Pored toga, taj indirektni uticaj se ogleda i u provođenju vremena sa nekim ko daje loš primer.

Svakodnevno se susrećemo sa velikim brojem situacija u kojim možemo uočiti negativano ponašanje nekog od naših drugara, nedoličan način na koji tretira svoju porodicu, svoje prijatelje. Ono što je najvažnije, a možda čak i najrizičnije u celoj toj priči jeste činjenica da takvi ljudi, tokom vremena na nas i naš način razmišljanja, ostave duboke tragove i posledice tj. prođu kroz naš život na način koji nikada ne bismo očekivali.

Negativne navike naših prijatelja, nažalost, veoma često postanu naše navike, a da to i ne primetimo. Ono što je posebno rizično je to da negativan element koji smo nekada videli i mogli uočiti kod svog prijatelja, tokom vremena postaje sve manje uočljiv, jer mi sami postajemo angažovaniji u tom problemu. To može biti na primer trošenje previše novca, ogovaranje prijatelja, suseda ili poznanika,

ili pak nešto još ozbiljnije kao što je prepustanje različitim porocima svaki put kada izađemo zajedno.

Bez obzira na ono sto nosimo u sebi, na naše utvrđene kodekse ponašanja i na naše vaspitanje, ukoliko dovoljno vremena provodimo sa problematičnom osobom ili u problematičnom društvu, neki deo tog ponašanja može postati sastavni deo našeg života. Čak i ako znamo da loše ponašanje nije nešto sa čime se slažemo, uvek je veoma teško prepoznati i priznati da osoba do koje nam je stalo, i sa kojom uživamo da provodimo vreme je ustvari osoba koja negativno utiče na naš život. U tom našem odnosu se veoma često nađe dosta pozitivnih aspekata i razloga zbog kojih, i pored mnogobrojnih negativnosti i loših navika, želimo da ostanemo blizu te osobe.

Da bi zaista mogli da uočimo loš uticaj i naše menjanje na gore, potrebno je da se vratimo korak unazad, potrebno je da „vratimo film“ i da uvidimo da li smo se, i kako smo se promenili, i ako jesmo, potrebno je da se zapitamo šta je to što je na nas i na naš život negativno uticalo. Tek kada prepoznamo uticaj, možemo napraviti pozitivnu promenu. Ta promena će možda morati da bude dramatična i teška, i, kao i u najvećem broju slučajeva, ona će morati da podrazumeva odvajanje od loše uticajnog prijatelja, ili jednostavno menjanje načina na koji provodimo vreme sa tom osobom.

Prijateljstvo ne mora da se završi, daleko od toga, ali ono što se svakako mora dogoditi je to da moramo ostati verni svojim prioritetima, načinu na koji želimo da vodimo svoj život, zdrav život. Prijatelj koji nas je menjao na gore, u tom slučaju mora da se promeni. Umesto da taj prijatelj nas menja na gore, usled čega će naši životi teći u negativnom smeru, pokušajmo da mi budemo pravi prijatelji, i da osobu do koje nam je stalo menjamo na bolje. Jedino tako prijateljski odnos može da se nastavi i da čak raste na pozitivan način. Međutim, ako to ne možemo promeniti, jer su loši elementi sastavni deo njegove održivosti, onda to nije produktivno prijateljstvo i ono treba da se završi, kako bi ti mogli da imamo zdrav život.

Tinejdžeri i spavanje

priredila: Amina Begović, III3



Spavanje je hrana za mozak. Tokom spavanja, javljaju se važne telesne funkcije i aktivnosti mozga. Zato, preskakanje sna može biti veoma štetno - čak smrtonosno, posebno ako ste za volanom. Možete izgledati loše, osećate se čudno a što je najgore- aktivnosti su usporene, slabe.

Mozak koji je gladan sna uzeće vas pod svoje, koliko god se opirali. Na primer, pospanost i padanje u san uzrokuje više od 10000 automobilskih nesreća svake godine. Ako ne provodimo dovoljno vremena u spavanju, može nam se desiti neka nezgoda, povreda ili se u krajnjem slučaju možemo razboleti. Takođe, pospanost može uzrokovati teške i napete odnose sa porodicom i drugovima, a naše znanje u školi može se pogoršati.

Spavanje je od vitalnog značaja za svakog od nas, kao vazduh koji udišemo ili hrana koju jedemo. Dobar i kvalitetan san je veoma važan. On nam može pomoći da budemo raspoloženi, vedriji, odmorniji, da bolje jedemo ali i da bolje kontrolišemo tinejdžerski stres.

Biološki obrasci spavanja pomeraju se u zavisnosti od starosnog doba. Za adolescente prirodno je da se zaspi pre 11:00 časova, a za dobro funkcionisanje u toku dana, tinejdžerima je potrebno oko 9 sati spavanja svako veče.

Većina tinejdžera ne postiže odgovarajuću meru spavanja. Jedna studija je dokazala da je 15 posto tinejdžera prijavilo da spava samo 8, ili čak mnogo manje časova tokom školskih noći. Oni obično imaju nepravilan san tokom nedelje, koji je rezultat loše navike da ostaju budni do kasno uveče i spavaju do podne, nesvesni da to može veoma štetno da utiče na njihove biološke časove i dobar kvalitet sna. Mnogi tinejdžeri pate od izlečivih poremećaja spavanja, kao što su narkolepsija, nesanica, sindrom nemirnih nogu ili apneje. Uzroci su nedovoljno spavanje ili poteškoće sa spavanjem, a posledice mogu biti veoma opasne, može doći do smanjenog kapaciteta učenja, slušanja, koncentracije i mogu se znatno usporiti reakcije. Mogu se čak i zaboraviti važne informacije kao što su imena, brojevi, domaći zadaci ili osoba koja nam je bitna.

Nedostatak sna može uzrokovati akne i druge kožne probleme. Tu su i podočnjaci, zamućen pogled i neprirodan žućkast ten, a može dovesti i do agresivnog ili neprimernog ponašanja, kao što je vika na svoje prijatelje, netrpeljivost prema nastavnicima ili članovima porodice.

Uzroci lošeg sna mogu biti različiti. Jedan od njih je nepravilna ishrana, pa ako jedemo previše ili jedemo nezdravu hranu kao što su slatkiši i pržena hrana, san će svakako izostati. Takođe, san može poremetiti i unos povećane količine alkohola i eventualno povećanje korišćenje kofeina i nikotina. Konzumiranje kofeina blizu vremena za spavanje može naškoditi vašem spavanju, zato ostavite kafu, čaj i čokoladu u toku dana, da bi ste mogli da imate lak san uveče. Nikotin i alkohol mogu vas takođe ometati u spavanju. Kada ste neispavani, vi ste kao alkoholisana osoba sa 0.08 posto promila alkohola u krvi, što je nezakonito u mnogim državama.

Kao što postoje mnogobrojni uzroci problema sa snom, tako postoje i različita rešenja tih problema. Nikakve pilule, vitamini ili pića ne mogu zameniti spavanje. Nemojte jesti, piti ili vežbati nekoliko sati pre spavanja. Ne ostavljajte domaći zadatak za poslednji čas. Izbegavajte tv, kompjuter ili mobilni telefon sat vremena pre nego što odete u krevet. Družite se sa tihim, mirnim aktivnostima, pa ćete zaspati mnogo lakše!

Pre svega bitno je da ubedite sebe da je san prioritet, i da je sve ostalo manje važno. Možete napraviti tinejdžerski pregled vremena i voditi računa o dnevniku spavanja. Ako radite iste stvari svake noći pre nego što odete na spavanje, vi naučite svoje telo na signale za spavanje. Okupajte se, istuširajte ili porčitajte knjigu. Pokušajte da se pridržavate te svoje liste svake noći.

Takođe, da biste imali dovoljno vremena za spavanje, i bili zdravi, srećni i odmorni, učinite da vaš mali kutak, vaša soba bude pravo utočište za san. Neka bude provetrena, čista, sveža, tiha i mračna. Ako je potrebno dodajte roletne ili zavesu. Pustite jutarnje svetlo da vas probudi.

Verujte mi, dobar san će promeniti vaš život u celini. Osećati ćete se bolje, izgledati bolje, pamtići bolje, reagovati bolje. San podmlađuje, osvežava, pomaže psihi i telu da se oslobodi od loših trenutaka, napetih i stresnih situacija. Ako imate kvalitetan san živete duže, a istraživanja su pokazala da ljudski organizam može duže izdržati bez hrane nego bez sna. Najvažnije je imati na umu da je dobar san od ključne važnosti za naše zdravlje.

Pitali smo...

INTERVJU sa učenikom Zećirom Salakovićem, osvajačem zlatne medalje u karateu

Mladi se danas zanimaju za različite poslove, hobije, sportove, a svi oni najčešće imaju jedan cilj-uspeh. Da bi se došlo do uspeha potrebno je mnogo truda, ulaganja, napornog rada, spremnosti na različite uspone i padove, srećne ali i teške momente.

Jedan od naših sportista, kojeg ni najteži momenti nisu uspjeli da obeshrabre, niti da ga nateraju da odustane, već naprotiv, uvek su ga terali i podsticali da ide napred, da istraje i nastavi punom parom je Zećir Salaković, najbolji karatista Tehničko-poljoprivredne škole. U želji da saznamo nešto više o njemu, njegovom radu i uspesima pitali smo...

Koliko dugo se baviš ovim sportom, i kada se javila želja da se upravo njim baviš?

Ovim sportom bavim se već punih deset godina sa željom da istrajem i uspem. Zapravo, želja za bavljenjem ovim sportom u meni postoji još od detinjstva.

Da li treninzi zahtevaju odricanje i po čemu se tvoje odrastanje razlikovalo od odrastanja tvojih vršnjaka?

Moje odrastanje se znatno ne razlikuje od odrastanja mojih vršnjaka. Nije bilo ni odricanja, niti bilo čega sličnog tome. Jednostavno, to mi je bio hobi iz koga je izrastao određen uspeh.

Koja su najznačajnija takmičenja, a koje medalje za tebe?

Ići ću redom.. Jedno od prvih velikih takmičenja na kojem sam učestvovao bilo je Internacionalno takmičenje u Slovačkoj, na kom sam osvojio treće mesto. Zatim, 2012. godine, učestvovao sam na takmičenju u Litvaniji. Tu sam osvojio zlatnu medalju, ujedno i najvredniju medalju do sada, na svetском prvenstvu. Takođe, značajno

je i takmičenje u Minhenu, koje se odigralo ove nedelje. Ostvario sam veliki uspeh koji nisam očekivao. To je takodje bilo svetsko prvenstvo, gde sam u pojedinačnoj borbi osvojio bronzanu medalju, a u ekipnoj borbi srebrnu. To su neki bitniji uspesi i takmičenja.



Kada je, prema tvom mišljenju, pravo vreme da se krene sa treninzima kada je u pitanju sport kojim se baviš?

Ja mislim da je najbolji uzrast za početak bavljenjem ovim sportom, osma godina.

Koji su najgori momenti koje si doživeo baveći se ovim sportom?

Najgori momenti u ovom sportu za mene jesu česte povrede. Što se mene lično tiče nije bilo nekih većih povreda, ali posledice povrede kolena na takmičenju u Litvaniji osećale su se punih mesec dana.

Da li si spreman da žrtvuješ sve što sport zahteva od tebe, radi uspeha?

Ne, naravno da nisam spreman. Uspeh jeste bitan na neki način, ali svakako nije najbitniji.

Koliko često putuješ zbog treninga?

Kada se odigravaju važnija takmičenja, zbog treninga putujem svakodnevno.

Šta te najviše motiviše?

Pa pre svega uviđam da se moji roditelji jako ponose ovim što radim, ali i mojim postignutim uspesima, pa me to motiviše i daje mi snagu da nastavim i budem još bolji.

Kao učenik Tehničko-poljoprivredne škole, šta misliš o našoj školi? Šta te privuklo da se opredeliš baš za našu školu?

Kao učenik ove škole smatram da pruža kvalitetno obrazovanje i da u njoj postoji znatan broj učenika sa velikim idejama. Razlog zbog kog sam se opredelio za ovu školu, tačnije za kompjuterski smer, jeste to što sebe vidim kao budućeg inženjera i odgovara mi rad na računarima, a dobro se snalazim i sa matematikom.

Šta bi, za kraj, poručio svojim vršnjacima?

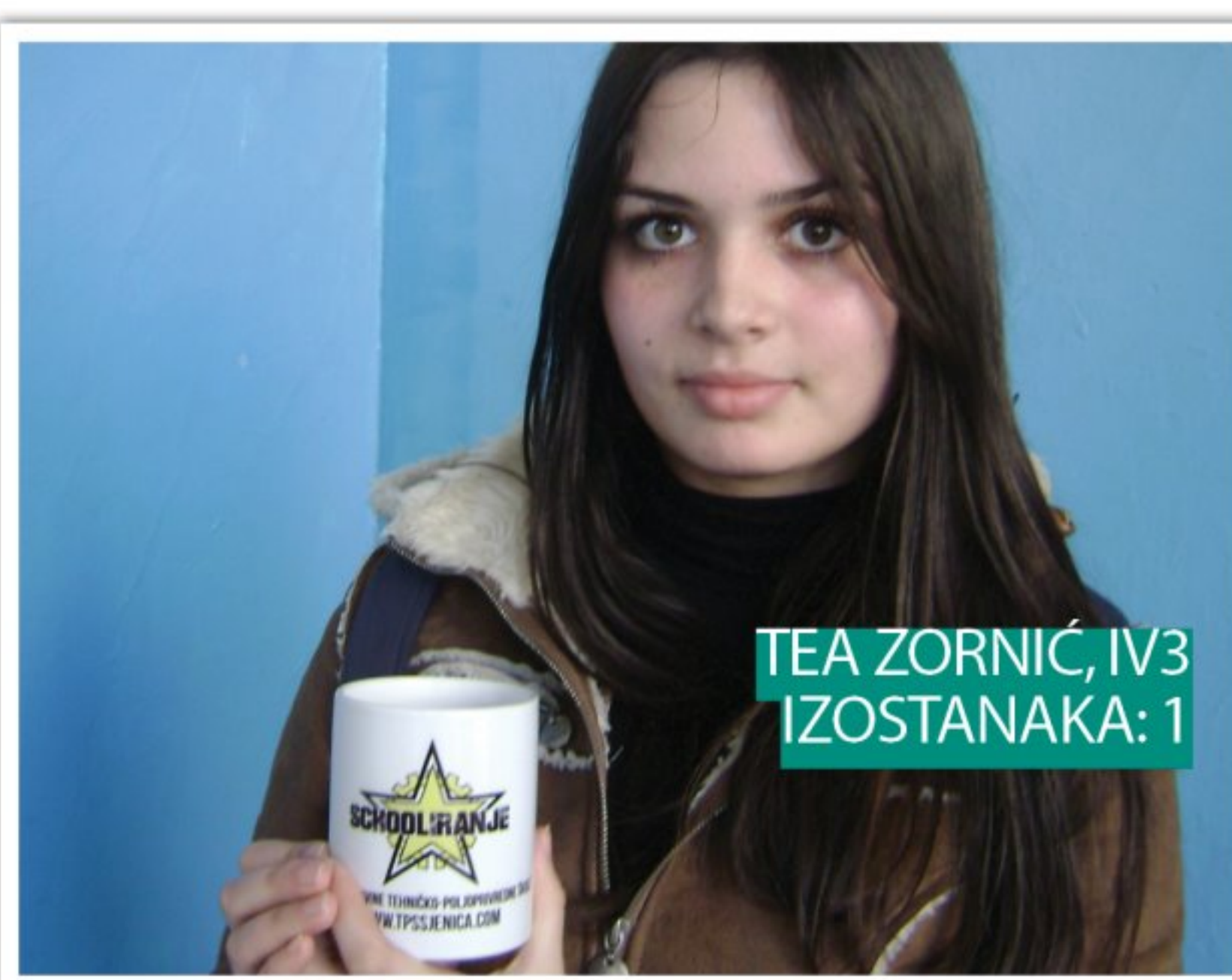
Pa svojim vršnjacima bih poručio da rade ono što vole i u čemu se pronalaze, jer uspeh dolazi iz želje da se nešto postigne, a za to je potrebna i upornost.



Nagradili smo...



učenike sa najmanje izostanaka



Priredila: Alma Zekić, IV1



STIGLA VAM JE PORUKA!

Tehničko-poljoprivredna škola je prva škola u našoj opštini koja je počela sa metodom elektronskog praćenja i izveštavanja roditelja o ocenama, uspehu i vladanju njihove dece. Roditelji, zahvaljujući samo jednom kliku, mogu da vide raspored časova, kompletne izostanke i sve ocene svog deteta. Takođe, moguće je da prate kalendar kontrolnih zadataka, primedbe ili pohvale učenika.

Zašto je elektronski dnevnik važan u nastavi?

Osnovna funkcija elektronskog dnevnika jeste da posreduje između nastavnika i učenika, ali i između nastavnika i roditelja.

Uz upotrebu elektronskog dnevnika, nastavnici imaju svakodnevnu evidenciju o održanim časovima i vannastavnim aktivnostima, školskim obavezama, beleženju ocena, izostanaka, tema za pismene zadatke, obezbeđujući na taj način sebi više vremena da se posvete radu sa učenicima.

Evidencija ocena

Nastavnici više ne moraju voditi evidenciju ocena u posebnim sveskama, ne bi li potom konačnu ocenu uneli u dnevnik. Sada unose sve ocene direktno u elektronski dnevnik, koji računa prosek ocena za svaki predmet, kao i prosek ocena iz svih predmeta zajedno.

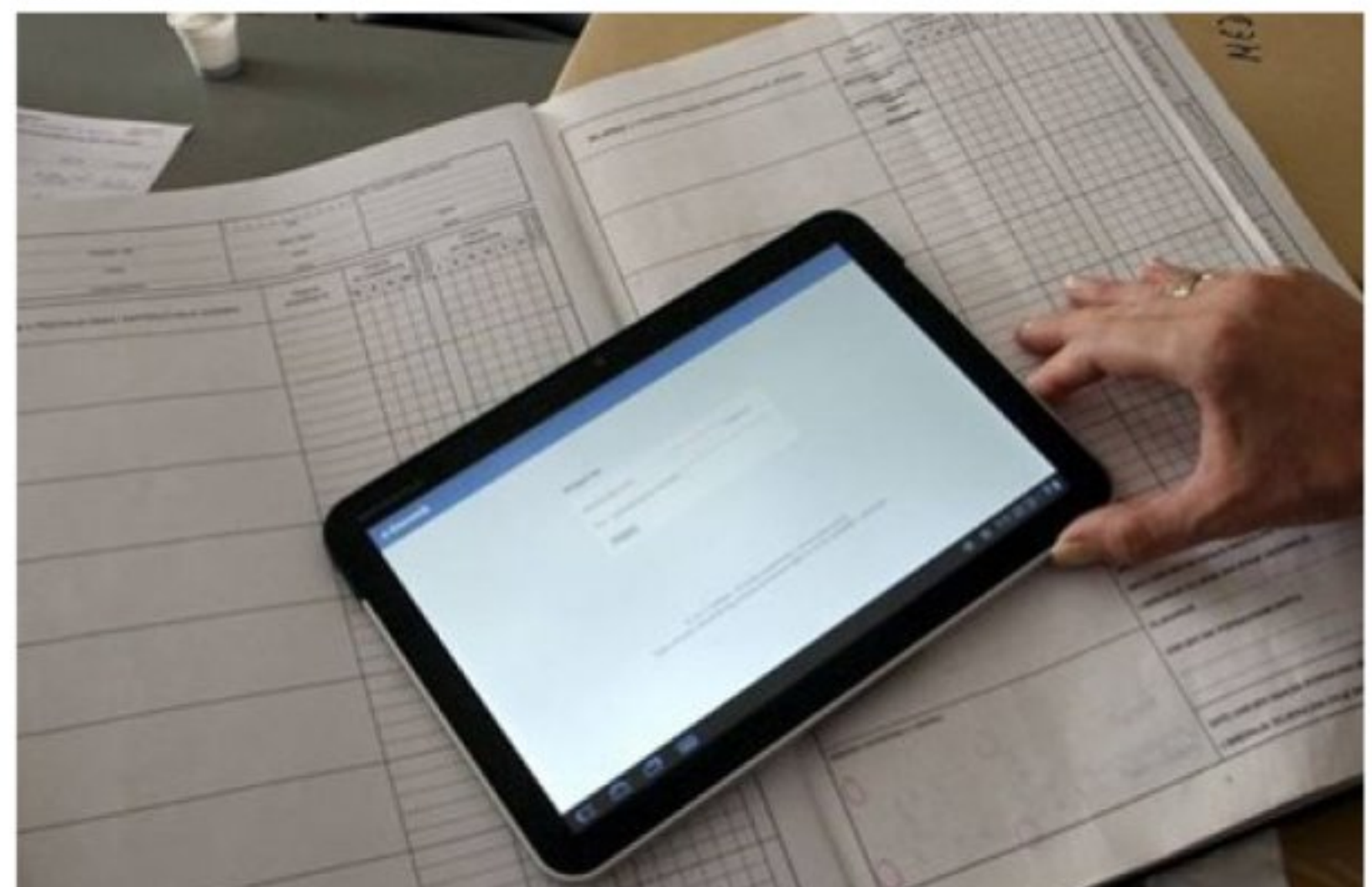
U ovu evidenciju uvid imaju nastavnici, razredni starešina, direktor škole i roditelji, pa objektivnost u ocenjivanju ne može biti stvar nečijeg izbora, već je obaveza koje se moraju pridržavati svi nastavnici.

Takođe, program elektronskog dnevnika se može podesiti tako da, čim prosek ocena nekog učenika drastično počne da pada ili

padne ispod dozvoljene vrednosti, sistem automatski obaveštava nastavnika i razrednog starešinu, koji potom treba da obavesti učenika i roditelje o postojećem problemu i usredsrede se na njegovo rešavanje.

Uvid u uspeh i ponašanje učenika na svim časovima

Posebne opcije za evidentiranje pohvala, kazni, disciplinskih mera, dostupne svim nastavnicima i roditeljima, takođe doprinose objektivnosti u radu sa učenicima. Naime, elektronski dnevnik nam pruža tačan uvid u to kako se učenik ponaša i kakve rezultate postiže i na drugim časovima, te dobijamo potpuniju i objektivniju sliku o radu učenika.





Selda Selmanović je pedagog Tehničko- poljoprivredne škole. Njen posao je zahtevan i težak, ali ona uspešno i sa lakoćom obavlja sve zadatke.

Šta je posao jednog pedagoga?

Da bude tu ako je učeniku potreban savet, pomoć, ili ako imamo problem. Zato je jako važno da taj posao obavlja prava osoba. Mi smo imali sreće!

Schooliranje: Zašto je dobro koristiti elektronski dnevnik, pored tradicionalnog?

Ovakav sistem pozitivno utiče i na nastavnike i na učenike, što dovodi do preciznosti u obavljanju školskih obaveza.

Schooliranje: Koje su dobre strane elektronskog dnevnika?

Roditelj može odmah da reaguje, ako dete popusti ili ne dolazi na nastavu.

Roditelji koji imaju dosta posla, i koji zbog obaveza ne mogu često dolaziti u školu, biće u toku.

Schooliranje: Kako roditelji mogu dobiti informacije?

Škola informiše roditelje učenika u toku meseca o ocenama, izostancima, vladanju, datumu održavanja roditeljskih sastanaka i drugim važnim obaveštenjima putem sms i e-mail poruka. Na ovaj način se pružaju sveže informacije o uspehu i vladanju učenika. Elektronskom dnevniku roditelji mogu da pristupe i onlajn, koristeći odgovarajuće korisničko ime i lozinku. Roditelji su u mogućnosti da u svakom trenutku provere uspeh i vladanje svog deteta.

Schooliranje: Da li to znači da pojava elektronskog dnevnika označava kraj „podvaljivanja” ili „prećutkivanja” ocena?

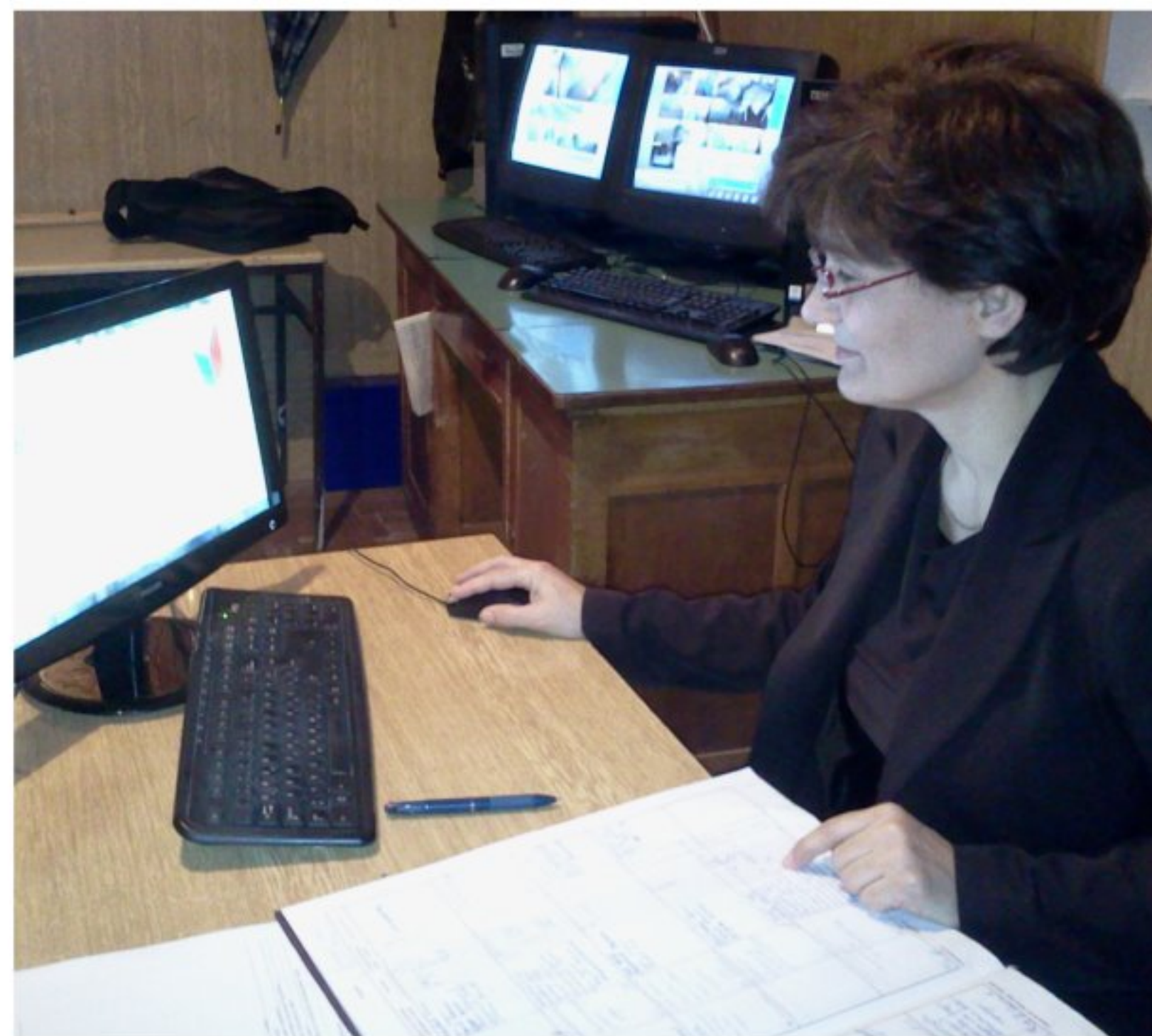
Naravno. Učenici su skloni nestašlucima. Podvaljivanje opravdanja razrednim starešinama, prećutkivanje ocena roditeljima sve dok se ne poprave, a kasnije crvenjenje roditelja na roditeljskim sastancima, ostaju iza nas.

Schooliranje: Da li bi elektronski dnevnik mogao da smanji lični kontakt nastavnog osoblja sa roditeljima đaka, pa roditelji umesto roditeljskog sastanka razmene par SMS poruka sa razrednim starešinom?

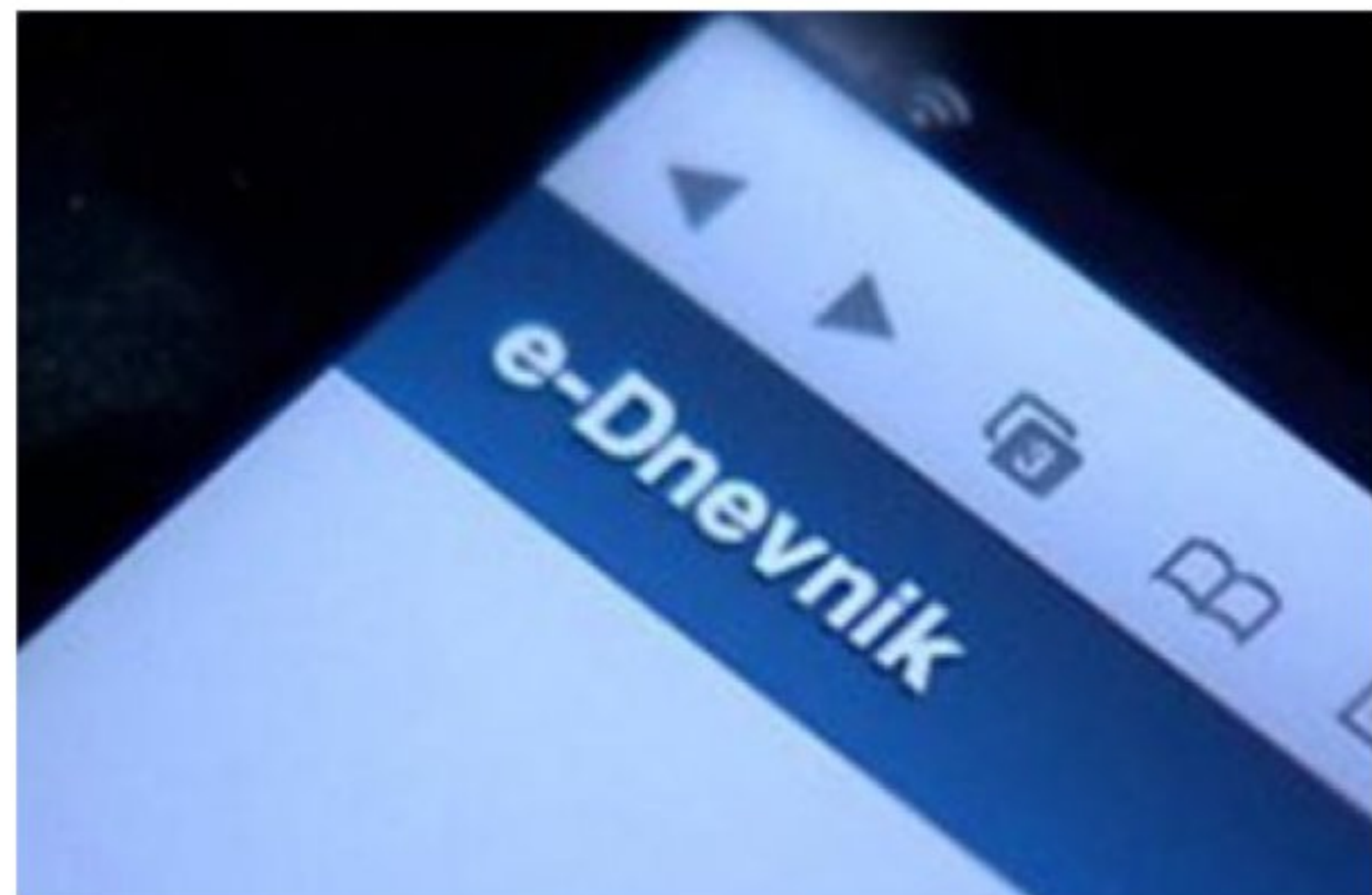
Prilikom istraživanja u školama koje već koriste elektronski dnevnik, utvrdilo se da se kontakt roditelja i profesora povećao, jer su roditelji obavešteni o problemu, pa odmah dođu u školu, a nama je cilj da saradnja sa roditeljima bude još veća.

Schooliranje: Kako učenici reaguju na ovu ideju?

Učenici se ne slažu, jer su svesni šta to znači. Većina njih ne razume, ali će shvatiti kada postanu roditelji.



Na osnovu informacija koje smo dobili od pedagoga, uvideli smo da je cilj upotrebe elektronskog dnevnika, pored želje da škola primeni internet kao ozbiljno sredstvo komunikacije, i dostupnost informacija roditeljima o vladanju i uspehu njihove dece. Osnovna ideja je povećana komunikacija roditelja sa školom, gde će roditelji u svakom trenutku biti upoznati sa postignutim rezultatima svog deteta. Ova ideja ne podrazumeva izbacivanje iz upotrebe tradicionalnih dnevnika, već težnju da podaci koji se nalaze u dnevnicima budu što pristupačniji.



SOPOTNICA

Prvih pet minuta stajao sam ukočen i gledao u jedan ogromni, prelepi i moćni vodopad. Bio sam zapanjen lepotom tog čuda od prirode.

Sopotnica je reka koja se nalazi u jugozapadnom delu Srbije, u opštini Prijepolje, u Zlatiborskom okrugu. Nalazi se na oko 1000 metara nadmorske visine. U izvorišnom delu reka pravi nebrojene manje vodopade sa kojih se voda sakuplja u tri veća toka. Vodopadi koji od njih nastaju najatraktivniji su, a visoki su preko 20 metara. Voda koja se preliva preko nekoliko nivoa naslaga sige u vidu vodopada i rasprskava u sitne vodene kapi oko vodopada, obrazuje pojas osvežavajućeg vazduha koji povoljno utiče na goste i njihovo raspoloženje.

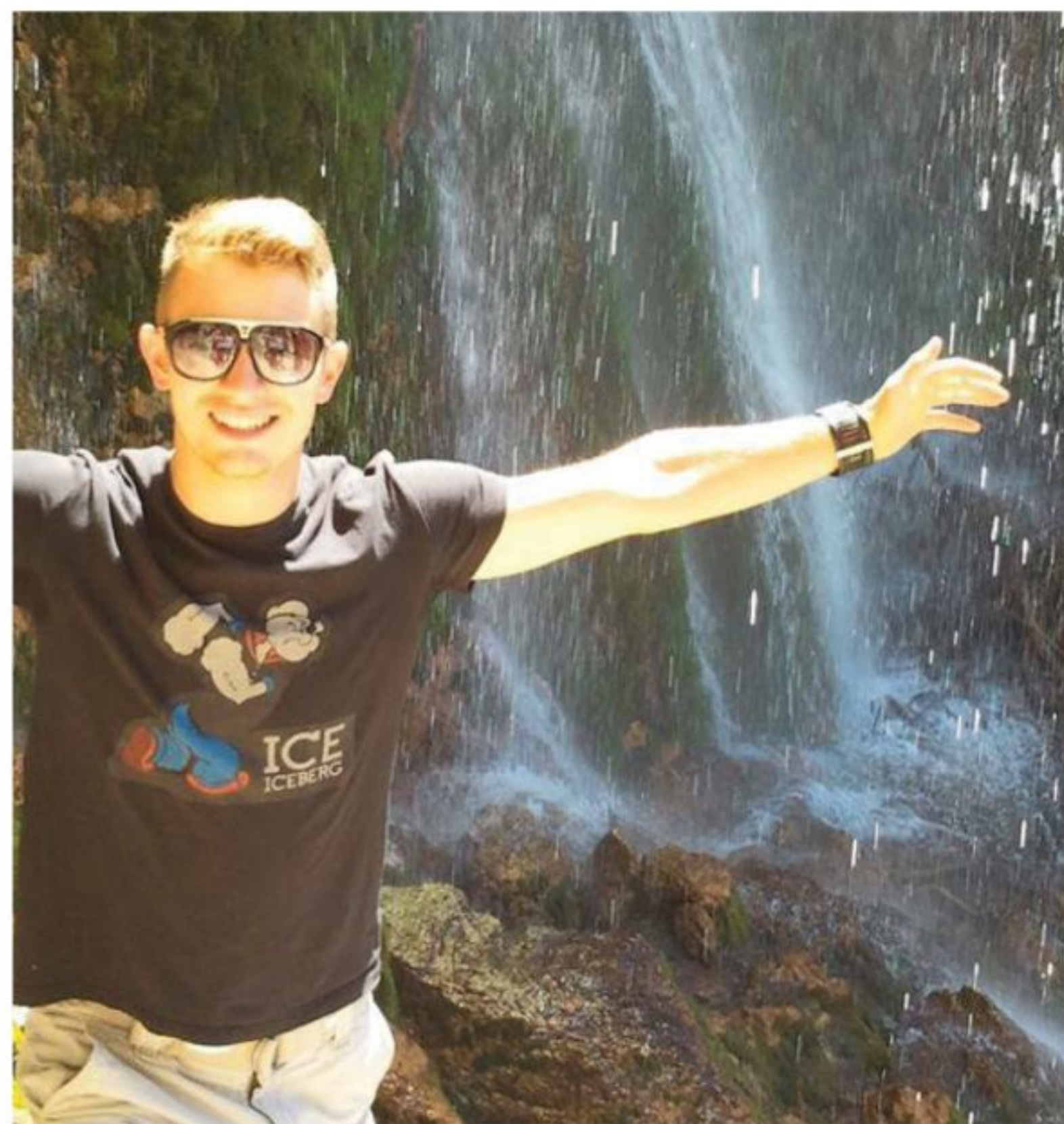
Planinarsko- speleološko društvo „Zmajevac“, 8. septembra 2013. godine, odlučilo se na pohod jednom prelepom mestu, spomeniku prirode po imenu „Sopotnica“. Polazak je bio zakazan u 09:00 časova, u gradskom parku. Čuo sam toliko priča o Sopotnici i o njenim lepota- ma tako da sam jedva čekao da pođem. Od silnog nestrpljenja ustao sam čak 3 sata ranije, počeo sam da se spremam, spakovao pun ranac nekih, kasnije nepotrebnih stvari, i čekao da vreme prođe. Kada je došlo vreme krenuo sam na dogovoreno mesto polaska, i dolaskom u park saznao da su sve priče o Sopotnici istinite i da je Sopotnica zaista prelepo mesto. Sve te informacije su još više probudile moju znatiželju za upoznavanjem prelepe Sopotnice.

Park je bio pun ljudi koji su došli istim povodom kao i ja. Došao je autobus, ušli smo. Putovanje autobusom mi je baš kratko trajalo, jer sam sve vreme razmišljao kakve lepote pruža Sopotnica. Stigli smo nekoliko kilometara od Sopotnice i dalje smo morali peške. Bilo je lepo vreme, sunce je bas jako grejalo. Svi su govorili da neće biti lako prepešačiti tu deonicu puta, ali moja želja da što pre stignem je i tu pomogla pa sam pomenutu deonicu prepešačio kao od šale.

Stigli smo. Prvih pet minuta stajao sam ukočen i gledao u jedan ogromni, prelepi i moćni vodopad. Bio sam zapanjen lepotom tog čuda od prirode.

Okupili smo se kasnije, tu je bio meštanin Sopotnice, naš domaćin, koji nam je pričao neke zanimljivosti vezane za Sopotnicu. Posle toga smo pošli u obilazak; prvo smo se popeli uz vodopad, kroz šumu. Bilo je veoma nepristupačno i teško ali vredelo je svakog atoma snage. Kako smo išli uz vodopad tako je i rasla moja oduševljenost. Na polo- vini prvog vodopada izgrađen je drveni most s kojeg se pruža pogled od koga zastaje dah. Voleo bih da sam imao vremena da ostanem tu malo duže i posmatram tu prelepu prirodu, ali morao sam da nastavim dalje. Opet smo morali kroz šumu, ali ovaj put bilo je još teže

i puno duže. Govorio sam sebi „Ma gde ovo vodi, sigurno su zalutali!“ Umorio sam se i ožedneo ali nisam mogao da odustanem, i onda kad mi je bilo najteže ispred mene se pojavila jedna zelena dolina, kao iz bajke, a sa desne strane još jedan čarobni vodopad. Odmah su mi se napunile baterije i povratila snaga. Bio sam oduševljen! Ali došao je kraj našeg obilaska i krenuli smo polako nazad. Ipak, iako je avantura i obilazak završen, tu se nije završilo naše druženje, imali smo još vre- mena za uživanje. Kada smo se spustili, čekao nas je roštilj i opuštanje uz humor i zanimljive priče naših starijih članova. Bilo je to nevero- vatno iskustvo, a nove avanture nam tek predstoje.



Priredila: Sejdefa Deljević, III3

Priredio: Demir Zijadić, I4

PITAM SE...

Ne tako davno, dok sam još bila samo dete, i bezbrižno koračala putevima odrastanja, mnoga pitanja na koja nisam imala odgovor, motala su mi se po glavi. Zašto je zelena trava? Zašto je nebo plavo? Zašto kiša pada? Zašto su pahulje bele? Zašto idem u školu? Zašto moram da ranim? Zašto me roditelji maze? Zašto deda ima bore? Zašto ne mogu večno biti dete? Zašto moram odrasti?

Danas, sa svojih 18 godina na mnoga pitanja sam dobila odgovor i puno toga, što mi je nekada bilo nejasno, mnogo mi je jasnije... Ipak, kako sam odrastala, rasli su i moji problemi, ali i broj postavljenih pitanja, bez odgovora. Sve je češće počelo da se javlja ono Zašto koje se vezuje za svet, za ljude oko mene, za život. Pa se i danas često zapitam? Zašto?

Zašto prolazi moje najbezbržiije doba? Zašto drugačije gledam na svet? Zašto mi ruke drhte kada želim ubrati cvet? Zašto su stvari takve kakve jesu? Zašto je sve krenulo naopako? Zašto su se ljudi iskvarili? Zašto su oholi, zli? Zašto su ljudi okupirani ubijanjem jedni drugih, kada mogu da se drže za ruke, da provode svoje dragoceno vreme sa svojim najmilijima? Zašto se mi mladi ni za šta ne pitamo? Zbog čega smatraju da smo nedorasli problemima, da ništa ne znamo, da smo jos uvek deca? Jesmo, ali deca čistog srca i plemenitih ciljeva. Mi ustvari znamo šta želimo i uvek idemo napred! Zašto ne prestanemo da žudimo za nečim što nemamo, i budemo srećni i zadovoljni sa onim što imamo? Zašto ne prestanemo da se radujemo tuđoj nesreći, i da uživamo u njihovom bolu? Zašto se konačno ne osmehnemo tuđoj sreći i pustimo suzu zbog tuđe tuge?

Pitam se... Zbog čega se sve svodi na kriminal i zbog čega su ljudi ozlajadjeni. Zbog čega sve pred sobom ruše i uništavaju? Zašto ne nauče uživati u malim stvarima, u čarima prirode, u sitnoj sreći koja nam donosi osmeh na tuzno lice koje obasja večiti sjaj?

Pitam se... Ako posle svake kiše sunce dolazi, kada će sve nas ogrejati, šta li će nam doneti?

Pitam se... Ako ima toliko zvezda na nebu, koja je moja vodilja?

Pitam se... Može li ljubav kojom je ispunjeno moje mlado srce, prema svima koje poznajem, iko ugasiti???

Pitam se.... Zašto imam ovako puno pitanja, a tako malo odgovora?

I na kraju, pitam se, da li je stvarno istina da se život ne sastoji samo od odgovora koje dobijamo, već i od pitanja koje postavimo?



Potraži svoje mesto

Pored toga što je u vremenu u kojem živimo sve veći broj tinejdžera koji najčešće provode vreme na društvenim mrežama, žive u virtualnom svetu, bez osećaja za stvarni svet oko sebe, na svu sreću, još uvek postoji veliki broj baš onih koji se zanimaju za sportove, i koji uz igru i rekreaciju, na jedan zabavan način, uče vrednosti i lekcije koje će pamtili celog života.

Sport je fizička aktivnost čoveka koja promovise igru i prijateljstvo, podučava i navikava decu i omladinu na timski rad, disciplinu, poštovanje i savladavanje veština neophodnih da se osigura da deca izrastu u brižne i osećajne osobe.

Osim navedenog, još neke od pozitivnih strana bavljenja sportom mogu biti razonoda, razvijanje tela, poboljšanje sposobnosti, razvijanje takmičarskog duha itd. Takođe, sport nam može pomoći da se rešimo bolesti zavisnosti, da izađemo iz različitih depresija, ali i da steknemo nove prijatelje.

Jedan od sportova kojim se sve češće bave tinejdžeri je košarka.

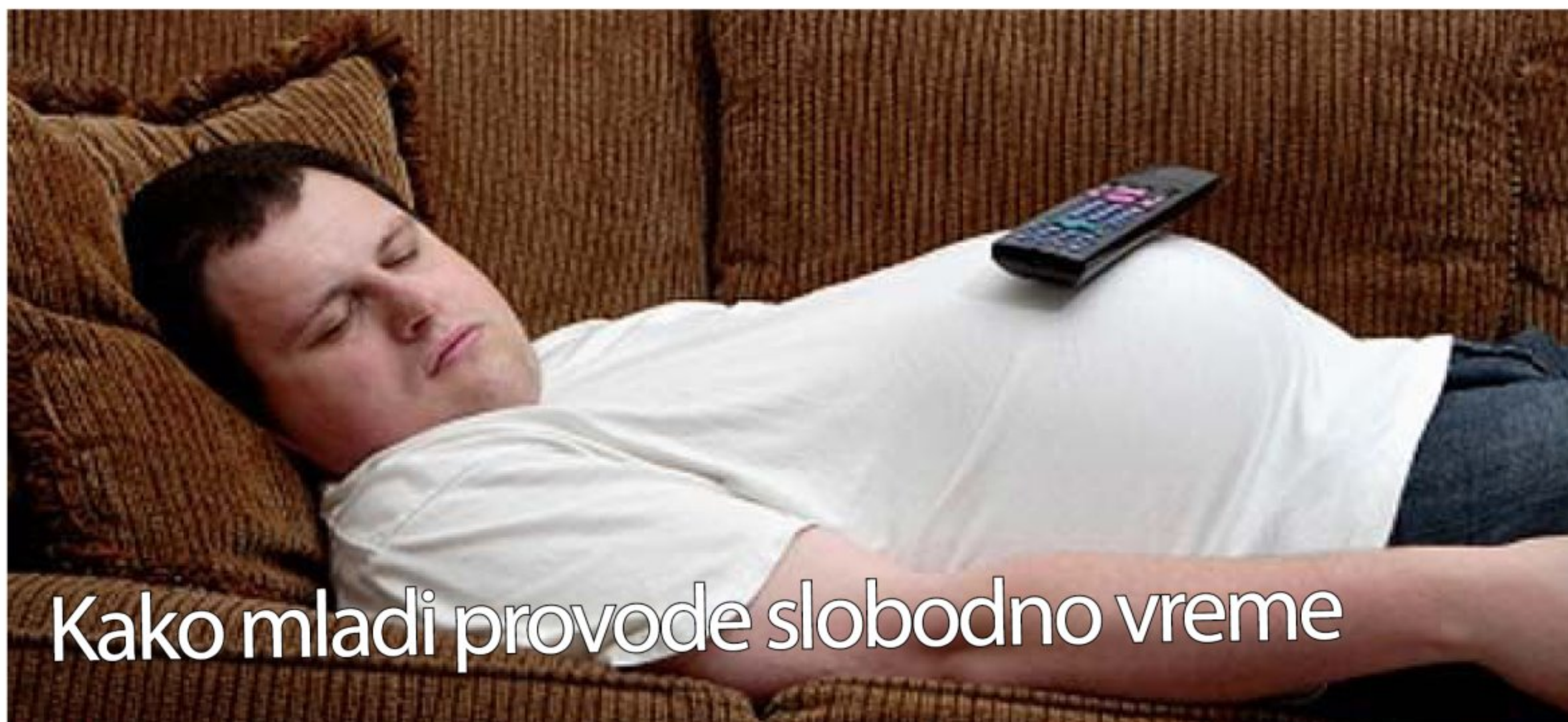
Košarka je sport koji omogućava mladim ljudima da se pripreme za značajne odluke na terenu i u životu. Većina mladih uživa upravo u ovom sportu zbog igre i uzbuđenja koje im pruža, zbog izazova nadmetanja, zadovoljstva učestvovanja,

radosti pobede i tuge poraza.

Iako živimo u maloj, slabo razvijenoj sredini, jedna od prednosti koju imamo u odnosu na naše vršnjake koji žive u nekim drugim, sličnim malim gradovima i opštinama, je to da mi u našem malom gradu imamo košarkaški klub. Zahvaljujući tom klubu, najveći broj naših drugara iz Tehničko-poljoprivredne škole trenira upravo ovaj daleko poznati sport u svetu. Na taj način, svoje slobodno vreme troše na pravi način, uz druženje, zabavu, putovanja ali i timski rad, obaveze prema saigračima, odgovornost prema treneru i treninzima...

Naš košarkaški klub iz dana u dan ima sve veći priliv novih članova. Svakodnevno, veliki broj tinejdžera opredeljuje se za ovaj sport i uz mnogo truda, polako ali sigurno napreduje. Uz druženje, igru, osmeh, timski rad i veliki napor, igrači ostavljaju svoje srce na terenu. Tuguju zbog poraza, slave pobede, uvek spremni da idu napred, da se druže, igraju, bore.

Zato, drugari, ukoliko se još niste opredelili za sport kojim ćete se baviti rekreativno, ili možda profesionalno, ko zna, možda je ovo velika prilika za vas. Prilika da pronađete svoje mesto, da postane dobri sportisti i jos bolji takmičari. Okušajte svoju sreću!



Kako mladi provode slobodno vreme

Mladost. To je najlepší period života svakog čoveka, to je period đakčkog doba, kada je sve lepo i zabavno, kada nam ništa nije teško, pa i kada jeste svaku teškoću sa lakoćom prevazilazimo. To je doba kada imamo gomilu prijatelja a ni jednu jedinu istinsku brigu, period kada drugi brinu za nas, brinu umesto nas. Mladost je doba kada smo puni života i poleta, žedni svakog novog jutra, svakog divnog dana, ili sveže noći. Period kada život i svet posmatramo kroz ružičaste naočare, kada nam se čini da baš taj svet mi, mladi možemo promeniti. Jedini problem u celoj ovoj priči može biti to što nekada nismo svesni da živimo u lepom dobu, najlepšem i najbezbriznijem, i što će neki od nas, nažalost, toga postati svesni tek u budućnosti, kada od mladosti ostanu samo sećanja.

Mi, mladi, samim tim što nemamo mnogo briga, veoma retko, osim školskih, imamo nekih teških obaveza, pa samim tim imamo dosta slobodnog vremena, koje „trošimo“ na različite načine. Ono što baš i nije pohvalno je činjenica da upravo to vreme, kojeg je na pretek, i koje možemo iskoristiti za toliko korisnih stvari, mi ispunjavamo banalnim stvarima, ili uz leškarenje pustimo da to dragoceno vreme, a svaki minut života je dragocen, jednostavno prođe.

Kako najčešće provodimo slobodno vreme?

Svi se mi ponekad zapitamo kako naši vršnjaci provode slobodno vreme? Veoma često mislimo da je to neki način drugačiji od našeg, ali ne. To je otprilike isto kod svih nas. Bavljenje umetnošću, čitanje knjiga i odlasci u neku od institucija kulture nisu baš omiljeniji načini za provođenje našeg slobodnog vremena. Radije ćemo odgledati neku seriju, već nebrojano puta viđene radnje, ali različitih likova, nego pročitati neku dobru knjigu. Dobra knjiga koja može oplemeniti ljudsku dušu, probuditi pozitivne misli, naučiti nas lepim stvarima, lepom izražavanju, najčešće stoji pokraj televizora i skuplja prašinu dok mi upi-

jamo banalne serijske sadržaje prepune nasilja i nedoličnog ponašanja. Nekada nesvesno počinjemo i oponašati te ličnosti i njihove postupke, ne znajući do čega nas to može dovesti. Mladi će takođe, pre u dokolici gledati televiziju, slusati muziku i sedeti za računarom nego se uključiti u neku vrstu kulturnog stvaralaštva – baviti se pisanjem, glumom, crtanjem, sviranjem i slično. Na taj način, nesvesno, postaće neinspirativni, pasivni i nespremni za život i ono što on nosi.

Nemarnost je veliki problem

Nemarnost i besmisleno trošenje vremena, uzrokovalo je nečitanje i zadovoljstvo neznanjem.

Ponekad vreme mnogima izgleda kao neprijatelj, pa se bore protiv njega pokušavajući da ga unište. U suštini, ljudi ne shvataju da ubijajući vreme zapravo ubijaju vlastiti život.

Šta slušamo?

Kao što je već poznato, mladi previše vremena troše na gledanje spotova velikih zvezda, na slušanje muzike, strane ili domaće, folk ili pop, kako one dobre, kvalitetne, tako i one, nažalost mnogobrojnije, nekvalitetne. Slušanje muzike svakako može imati pozitivnih strana, uz nju se možemo družiti, veseliti, ali i opušati. Međutim ona ima i onu negativnu stranu. Mnogi pevači/ pevačice nam postaju uzori, idoli, težimo da živimo kao oni, oblačimo se kao oni, pričamo kao oni, da jednostavno budemo oni. Ono što ne shvatamo je da mnogi od njih imaju isuviše svojih negativnih strana, i da je većinom sve što vidimo samo lažni sjaj. Trošimo sate i sate svog slobodnog vremena u iscitavanju intervjua, najčešće lažnih, u pregledu svih postova na youtubu, svih gostovanja, svih spotova... Svim tim „dokonlucima“, bacamo svoje dragoceno vreme, koje smo mogli iskoristiti na milion boljih načina, u nepovrat, a da ništa korisno po sebe ili druge nismo uradili.

Gde izlazimo?

Kafici su, uglavnom prepuni nas- srednjoškolaca, jer zapravo mi imamo najviše slobodnog vremena, i upravo ga po kaficima provodimo. Većinu ne zanimaju ustanove kulture, veoma malo njih je uključeno u neku vrstu kulturnog stvaralaštva. Kao najvažniji razlog tome jeste nezainteresovanost. Neki veoma rano upravo po tim kaficima počinju da koriste alkohol i cigarete, a ono što je zanimljivo ali tragično, je to da pojedinci žele da se ponasaju kao neki tridesetogodišnjaci, da donose odluke sami, bez roditelja i da jednostavno u svemu budu samostalni ... Ali zašto? Zašto ne bismo kao „normalni“ tinejdžeri- srednjoskolci radili sve u skladu sa svojim godinama? Mnogo bolje od svega toga, alkohola, buke, nasilja, je pročitati neku knjigu, baviti se umetnošću, ili jednostavno otići sa prijateljima na kafu, na miru se ispričati i opustiti. Ima toliko zanimljivih tema koje bi svakoga od nas zanimalo. Bitno je da radimo ono što volimo i da se u nečemu pronađemo.



Nekoliko mojih saveta...

Ako ste jedna od onih osoba koja obožava dane provoditi izležavajući se ili gledajući televizor u omiljenoj fotelji, onda ja imam nekoliko saveta za vas:

Ako već vremena imate na pretek, podelite ga sa vama dragim ljudima, sa prijateljima, porodicom... Izadite u prirodu, prošetajte sa voljenom osobom ili drugarima. Udahnite svežeg vazduha. Vodite zdrav i zabavan život.

Ukoliko niste za pokret, slobodno vreme itekako se može dobro iskoristiti i spontanošću i mirnoćom, tako što ćete učiniti lepe stvari za druge, napisati nešto i poslati im, izraditi samostalno neku sitnicu i pokloniti je dragoj osobi.

Aktivirajte se. Pomozite svojim roditeljima u obavljanju svakodnevnih poslova. Setite se da oni neće zauvek biti kraj vas, i da će doći dani kada će vama biti potrebna pomoć vašeg deteta. Videćete koliko ćete se osećati bolje, kada izmamite osmeh na njihovom licu.

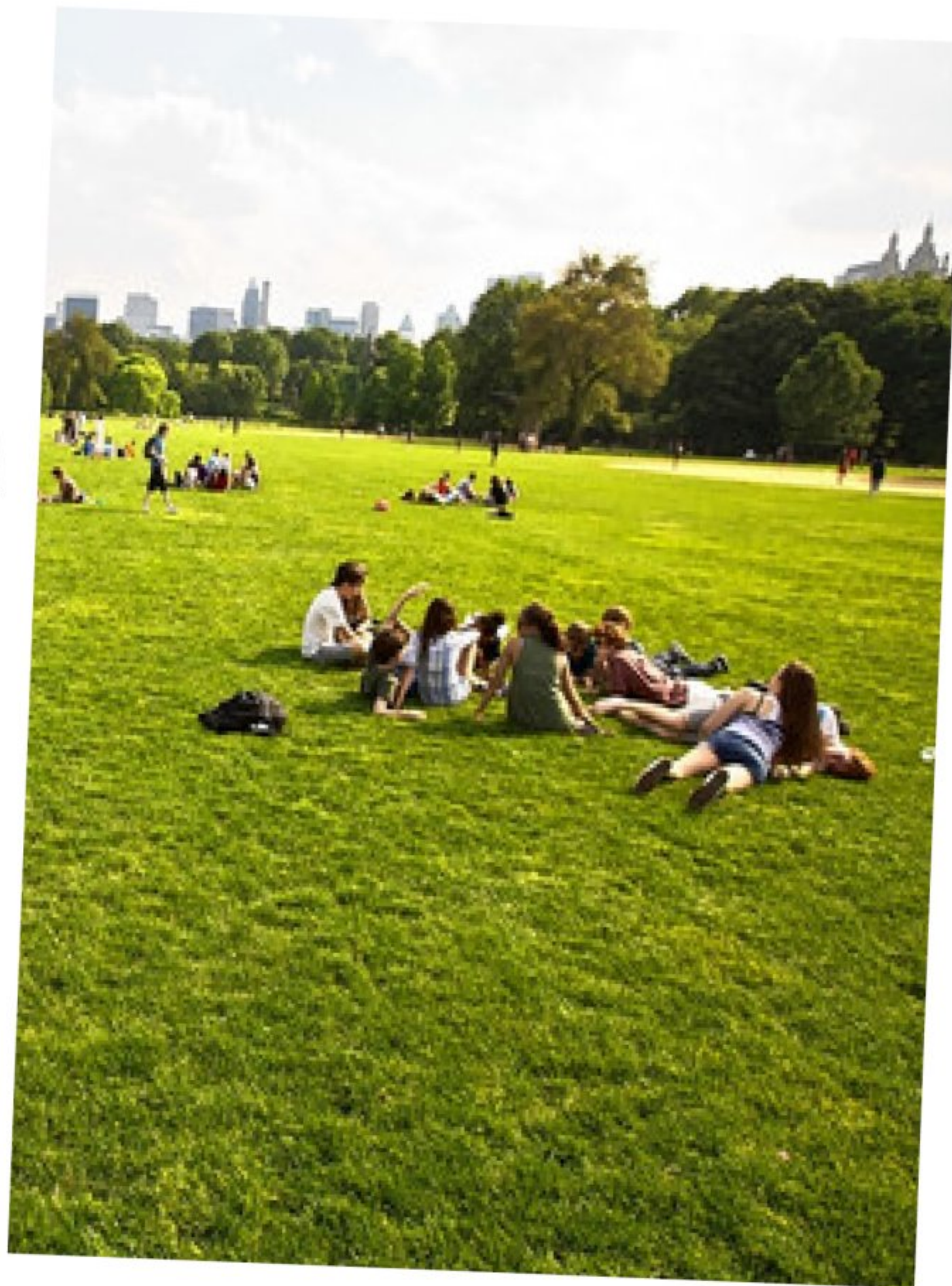
Izvadite slušalice iz ušiju, i porazgovarajte sa svojom nanom ili dekom, oraspoločite ih, nasmejte. Umesto svakodnevne muzike, poslušajte njih, njihove životne priče i savete. Niste ni svesni koliko će vam koristiti.

I na kraju, svakog dana se upitajte: „Šta sam danas učinio u slobodnom vremenu? Jesam li bio koristan za svoje zdravlje, um, svoj duhovni život, za bližnje ili za prijatelje“? Zapitajte se imate li neki cilj u svom životu i trošite li svoje slobodno vreme u pravom smeru, ka svom cilju.

„Beskorisno je u starosti produžavati život, mladost treba produžavati“

Mnogi mladi ljudi misle da će u budućnosti biti manje zauzeti, da će udobnije i lepše živeti, da neće raditi teške poslove. Misle da će u starosti imati više slobodnog vremena. Ali, istina je sasvim drugačija. Što više starimo, odgovorniji smo i obaveze nam se umnožavaju, jedino nam se vreme umanjuje. Vreme, ali i snaga. U starosti telo je slabo, zdravlje još slabije a poslovnih obaveza je sve više i one su zahtevnije. Takođe, tu je i porodica, roditeljske dužnosti i obaveze. Stoga, ako mislite da u tom vremenu možete da čitate, nešto novo naučite, nećete moći, zbog lošeg vida ali i zbog prezauzetosti.

Zato, ne dozvolite da vam slobodno vreme proleti u lenčarenju, dokolici i besposlici. Ne ubijajte svoje slobodno vreme, iskoristite ga jer neće ga biti još dugo, bar ne u tolikoj meri. Iskoristite svoju mladost na pravi način. Produžite je, naučite nešto novo. Jer, kako kaže naš čuveni pisac Ivo Andrić: „Beskorisno je u starosti produžavati život, mladost treba produžavati“.



DA LI STE ZNALI?

Da li ste znali šta je najveća zagonetka za naučnike? A šta je to klinofobija? Koliko je TV uređaja imalo 1926. godine? Ukoliko niste, saznajte! Otkrijte ovo i još mnogo zanimljivih činjenica.

Šta je najveća zagonetka za naučnike?

Rumeni obrazi nepogrešivo otkrivaju emocije koje pokušavamo da sakrijemo, ali naučnici još nisu uspjeli da dokažu zašto se ono javlja kada nam je neprijatno ili kada osećamo stid. Rumeni obrazi su tolika zagonetka za nauku da je stručnjaci opisuju i kao najveću rupu u evolucijskoj teoriji. Ljudi su jedini primati koji na takav način reaguju na pojedine emocije. Crvenjenje lica nastaje proširenjem krvnih žila pod površinom kože, a celim procesom upravlja autonomni nervni sistem koji je "zaslužan" za reakcije nad kojima nemamo kontrolu. Ipak, i dalje nije utvrđeno zbog čega je vremenom došlo do razvoja tako upečatljive signalizacije za osećanja koja bezuspešno pokušavamo da sakrijemo.

Zanimljivosti koje možda niste znali?

- Deca se nasmeju oko 400 puta dnevno;
- Med je jedina hrana koja ne može da se pokvari. Arheolozi su pronašli med u grobnicama egipatskih faraona koji je i danas jestiv;
- Jedan sat slušanja muzike, odnosno držanja slušalica u ušima, za 700 puta povećava broj bakterija u uvu;
- Lubenica je povrće, a paradajz voće;
- Klinofobija je strah od kreveta;
- Antarktik je jedina teritorija na svetu koja ne pripada nijednoj državi;
- Rođendan delimo sa preko devet miliona ljudi širom sveta;
- Na svetu postoji preko sedam miliona milionera;
- Butna čovečija kost čvršća je od betona.

A da li ste znali...

- Da je Venera jedina planeta koja se rotira u smeru kazaljke na satu?
- Da Ginisova knjiga rekorda drži rekord kao najčešće kradena knjiga iz knjižara?
- Da su u Finskoj bili zabranjeni crtani filmovi Paje Patka jer on ne nosi pantalone?
- Da je kikiriki jedan od sastojaka dinamita?
- Da je 1926. godine na svetu bilo samo 100 TV uređaja?

PIŠE: Alida Crnovršanin, psiholog



Kompleks inferiornosti

Koliko često čujete ili vi sami kažete za nekoga da je „iskompleksiran“, ili da „pati od kompleksa niže vrednosti“. Najčešće sudite, etiketirate i delite takve epitete, a da ni sami niste sigurni šta ustvari „kompleks niže vrednosti“ predstavlja.

Kompleks niže vrednosti je snažno, nerazumno, nerealno i nekonstruktivno potcenjivanje sopstvenih sposobnosti i vrednosti. Nikada nemojte sebi dozvoliti da vas takvo stanje nadvlada.

Na nastanak osećanja niže vrednosti uticu vaše ideje, emocije i stavovi koji na patološki način ističu telesne mane i nedostatke. Najbitniju ulogu ima neadekvatno porodično vaspitanje, nizak socijalni status porodice i nerazvijene mentalne sposobnosti. Stidljivo dete je lako prepoznati. Ono nema smelosti da kaže šta misli i da slobodno iskaže svoje reakcije. Sa takvom decom treba veoma pažljivo postupati, nikako ih ne treba grditi zbog njihove zatvorenosti. Dete koje se stidi, ono ima unutrašnji doživljaj da ga okolina ne prihvata.

Ponašanje dece koja se osećaju manje vrednom često se menja. Ono se povlači, izbegava kontakte sa drugima, postaje pasivno, a sve u želji da izbegne neprijatnost. Ono što svi moramo znati, i što je veoma bitno je da takvim osobama

treba prići blago, jer samo taj ispravan pristup u komunikaciji može da spreči nastanak telesnog poremećaja u vidu: crvenjenja, blagih govornih smetnji, mucanja, dugotrajnog tihog plakanja i znojenja dlanova.

Najčešće su, među decom koja imaju osećanje niže vrednosti, razmažena deca. Razmaženo dete ne uči da se stara o sebi, pa zato kasnije otkrije svoju inferiornost. Pošto njegove želje roditelji momentalno ispunjavaju, ono će i od drugih očekivati isto, usled čega se najčešće nailazi na otpor i neprijateljstvo. Nekada inferiornost dovodi i do ispoljavanja agresivnosti.

Da bi se takvo stanje izbeglo, veoma je bitno da postanete svestni svojih nedostataka i da naučite da se nosite sa njima, jer niko nije savršen. Ne dozvolite da to bude blokator za nešto što tek treba da dođe, borite se za svoje mesto pod suncem, bez strahova i bez strepnji. Nemojte dozvoliti da vaše lično nezadovoljstvo bude vidljivo, jer će to većina pokušati da zloupotebi. Slobodno recite sve što vam smeta jer „sloboda mišljenja“ je nešto što je samo vaše i što niko ne može da vam oduzme.

Krenite u nove pobede, sa svešću da svako ima neko svoje lično nezadovoljstvo koje na različite načine projektuje. Krenite u nove pobede, uspravnim hodom i uzdignute glave.

Nemojte dozvoliti da vaše lično nezadovoljstvo bude vidljivo, jer će to većina pokušati da zloupotebi.

priredila: Irma Garibović, III1

IZ MOG UGLA: Je li u redu prepisivati i varati na testovima?

Tokom školske godine, đaci obično teže da uživaju na časovima, da ne rade ništa, da izbegavaju domaće zadatke i beže od obaveza, ne želeći da nauče ništa novo. Mađutim, na njihovu žalost, veoma brzo se pojavi problem, i to baš onda kada dođe period ocenjivanja, pomoću kontrolnih ili pismenih vežbi, ili period odgovaranja ispred table.

Tada počinju da se pitaju šta da rade, kako da izvuku što bolju ocenu? Takvim učenicima je učenje i vežbanje poslednja solucija, i zato najpre razmatraju lakša rešenja kao što je na primer prepisivanje. Od 75% do 91.71% učenika je priznalo da je varalo na testovima jednom ili više puta. Varali su tako što su koristili ceduljice ili na primer mobilni telefon, bubice ili slušalice.

Iako ga učenici posmatraju kao rešenje, prepisivanje je zasigurno veliki problem, i to problem koji mora biti rešen.

Ka rešenju tog problema mora se ići postepeno, a najbitnije od svega je da đaci shvate svrhu njihovog školovanja, i da svu svoju pažnju usmere na čas, na ono o čemu profesor govori, što profesor pokušava da objasni. Nakon takve pažnje, većina đaka će mnogo lakše odgovoriti na sva postavljena pitanja, mnogo lakše formulisati odgovore i rešiti zadatke, naravno bez prepisivanja.

Osim prepisivanja, postoji još jedan oblik varanja koji učenici često koriste, a to je plagiranje. U poslednje vreme ta metoda se mnogo koristi, đaci posećuju mnoge sajtove tražeći odgovarajući rad, nakon čega ga prisvoje kao svoj, i predaju profesoru. To nekada prođe neprimećeno, đaci postignu svoj cilj, ali veoma često neki profesori prepoznaju rad koji je prepisan sa interneta, jer su se više puta srećali sa tim radom kod drugih učenika, iz drugih odeljenja, ili se čak dva ista rada poklapaju u istom odeljenju. U tom slučaju učenici prolaze mnogo gore, nego da su bilo kako, na svoj način, bar nešto napisali.

Zašto toliko učenika i studenata vara na testovima?

Ocena je, naravno, glavni razlog zašto učenici varaju, plagiraju, prepisuju. Njihovi pogledi lete na sve strane, tražeći rešen zadatak koji će prepisati, i pomoću njega dobiti odgovarajuću, željenu ocenu.

Ono što je još negativnije od samog prepisivanja jeste to da veoma često dolazi do situacije da učenik koji je prepisao dobije bolju ocenu od svog druga koji mu je pomogao. Da onaj koji je daniu učio, dobije slabu ocenu, a onaj koji se služio raznoraznim trikovima, dobije mnogo, mnogo bolju.

Često se dobri učenici pobune kada se nađu u takvoj situaciju, pa nekada i burno reaguju, ističući da to nije fer, da je nepravda. Nažalost, najčešće ni to ne pomaže, jer profesor ne veruje, i ne želi da sasluša, pa se dobri učenici nekada i pokaju što su uopšte pomogli drugu ili drugarici, ili im pak na um padne ideja da i oni više ne moraju učiti, da mogu prepisati.

Većina profesora je svesna da učenici prepisuju, i da je prepisivanje jako dostupno u osnovnim i srednjim školama, pa čak i na fakultetima. Takvu pojavu profesori objašnjavaju na sledeći način: „Sve veći broj učenika i studenata vara na ispitima i testovima, zato što žive u društvu u kojem ljudi ne drže do moralnih vrednosti, nego gledaju da stvari okrenu samo u svoju korist“. To znači da svaki učenik, koji se drži moralnih načela, ne prepisuje jer u prepisivanju vidi krađu, prevaru, podvalu.

Zašto je dobro biti pošten?

Đaci! Upitajte se jednom: „Koja je svrha vašeg obrazovanja?“ Vaše znanje stečeno pravim putem će vam mnogo doprineti u daljem životu, u budućem poslu, i rešavanju problema na njemu.

Zadatak koji ste rešili tako što ste prepisali, a niste se potrudili sami da ga uradite, u tom trenutku biće vam nebitan, ali šta ako se nekada ponovo sretnete sa tim istim zadatkom, koji ćete morati da rešite bez ičije pomoći? Setićete se i, stideći se, zapitati: „Zašto se nisam potrudio/la da uradim sam/a kad je trebalo? Sada bi sve bilo mnogo lakše“.

To je samo jedan od primera da shvatite koliko je loše prepisivati. Uspeh nakon prepisivanja je lažan i kad tad će vam se „obiti o glavu“.

Zato, dragi moji srednjoškolci, budite poštteni i prisvojite znanje na pravi način, sami, bez ičije pomoći. Potrudite se! Čekajući druga/dругaricu iz klupe da vam pomogne, potcenjujete sebe na neki način, potcenjujete svoju inteligenciju, mogućnost da nešto upamtite, naučite, a kasnije primenite. Zašto da inteligenciju drugara od kojeg prepisujete stavljate iznad svoje? Zašto da bespotrebno i bespomoćno molite za pomoć, kada i vi možete da naučite.

Naravno, nekada nije lako, mladi smo pa nam različite stvari odvlače pažnju, ali uz malo truda, uspeh je zagarantovan. Gradivo je uskladjeno našim godinama, i svako od nas može naučiti sve što pružaju profesori. U pitanju je samo stvar volje, ili želje.

Iako većina vas misli da je prepisivanje lek koji pomaže da sebi skratite muke od učenja, morate biti svesni da je prepisivanje neka vrsta krađe. Iako mislite da profesor neće primetiti, i da će vaša krađa izaći na dobro, varate se, velika je mogućnost da budete strogo kažnjeni. Pa ako i ne budete, to znanje nije vaše, koliko god uspeh bio veliki, verujte, vi se njime nemate pravo ponositi.

Zato, budite svoj čovek, budite ponosni na svoj trud, na svoje znanje koji će se na kraju uvek isplatiti. Svako znanje, iz bilo koje oblasti, veoma je korisno, i stičući ga, možete samo profitirati i osetiti ogromno zadovoljstvo.

Ne dozvolite da vas profesor ni jednom opomene, ili da vas preko pogleda dajući vam do znanja da primećuju da varate. Ne trošite vreme beskorisno, uradite nešto na šta ćete biti sigurno ponosni.

Jedan mali savet:

Pokušajte da u toku nedelje, svaki dan odvojite makar dva sata za učenje, vežbanje ili čitanje i budite sigurni da ćete osetiti potrebu da u svakoj sledećoj nedelji dana radite isto što u predhodnoj.

SVI ZA BAKIRA!

Priredio: Armin Fijuljanin, IV1

Na dugačkom, nepreglednom stepeništu ljudskih osobina, u čijem se vrhu nalaze ljudske vrline, na jednom od najviših stepenika je svakako humanost. To je najplemenitija ljudska osobina koja nas uči lekcijama o zajedništvu, slozi, plemenitosti. Uči nas pomaganju, pružanju ruke prijateljstva.

Takvim, plemenitim osobinama odisu, i druge pokušavaju podučiti učenici Tehničko- poljoprivredne škole. Nakon njihovog plemenitog gesta, i pružanja pomoći azilantima, oni nisu prestali da pružaju ruku prijateljstva onima kojima je to doista potrebno.

Naime, ovog puta pomoć je bila neophodna Bakiru Isoviću, malenom dečaku rođenom 04.06.2009. godine, u Sjenici. Prilikom porođaja, usled smanjenog dodatka kiseonika, Bakir je ostao bez vida. Nakon nekog vremena, zbog teškoća u kretanju, dijagnostikovana je „G800 PARALYSIS CEREBRALIS SPATICA“. Čak 4 godine, roditelji dečaka su se trudili i davali sve od sebe da mu pomognu, pokušavajući da ga izleče i oporave u raznim klinikama i lečištima u Srbiji. Nažalost, bezuspešno.

U celoj ovoj tmurnoj priči ipak postoji jedna svetla tačka. Konačno, naš mladi sugrađanin ima mogućnost da se izleči i operiše u Rusiji, za šta je potrebna određena suma novca. Međutim, roditelji ovog mališana su nezaposleni i nemaju stalnih

finansijskih prihoda, pa su mnogi naši sugrađani, ali i drugi ljudi dobre volje i toplog srca, uzeli svoje učešće i dali sve od sebe da se za našeg malenog sugrađanina prikupi što više novca. Među njima, našli su se učenici Tehničko- poljoprivredne škole, koji su odlučili da se priključe akciji i tako daju svoj doprinos. Odlučili su da pomognu Bakiru u njegovoj životnoj borbi, borbi ka svetloj budućnosti, kroz koju će smelo koračati.

Uz podršku direktora, kao i svih zaposlenih u školi (profesora, pedagoga...), učenici su organizovali humanitarnu žurku „SVI ZA BAKIRA“. Podrška direktora, profesora, kao i svih građana dobre volje, dala je zavidne rezultate. Humanitarna žurka za malog Bakira protekla je u najboljem mogućem redu. Veliki broj mladih je pritekao u pomoć, kupivši kartu koja je iznosila simboličnih 100 dinara. Prikupljeni novac od prodatih karata, nakon toga predat je Bakirovom ocu, uz samo jednu želju: da Bakir što pre ozdravi i da kroz koju godinu bude primer ostalima, human i obrazovan mladić.

Kažu da je duboko u svakom čoveku usađenja čežnja za srećom. Različiti su načini kojima se dolazi do nje. Naš način ovog puta bio je lak. Ovog puta, dečiji osmeh bio je naša najveća nagrada, naša najveća sreća.



Tehničar drumskog saobraćaja

U samom srcu grada, na korak od svih važnih i zanimljivih dešavanja, nalazi se naša škola, Tehničko- poljoprivredna škola, i u njoj mnoštvo smerova i obrazovnih profila. Među njima je i smer za koji se poslednjih godina interesuje sve više osnovaca, i koji sam upravo ja odabrala. To je obrazovni profil Tehničar drumskog saobraćaja.



Zahvaljujući ovom smeru naša škola je u prilici da nam pruži savremeno i adekvatno obrazovanje iz oblasti drumskog saobraćaja i unutrašnjeg transporta, sa posebnim naglaskom na bezbednost saobraćaja, kojem se danas, u našoj zemlji, poklanja sve više pažnje.

Pored toga, ovaj obrazovni profil omogućava nam da steknemo savremena teorijska i praktična saznanja o:

- organizovanju robnog drumskog transporta uz optimizaciju kapaciteta voznih parkova;
- tehničkoj eksploataciji transportnih sredstava;
- projektovanju postavljanja horizontalne, vertikalne i svetlosne signalizacije;
- planiranju i realizovanju snimanja saobraćajnih tokova;
- unutrašnjoj kontroli saobraćaja;
- vršenju uviđaja saobraćajnih nezgoda i obrade potrebne dokumentacije;
- poslovima osiguranja motornih vozila;
- organizovanju tehničkih baza za održavanje motornih vozila;
- organizaciji rada auto-škola, i mnogim drugim detaljima vezanim za drumski saobraćaj.

Zanimanje tehničara drumskog saobraćaja izučava se četiri godine, realizuje predviđenim planom i programom i obuhvata širok spektar poslova iz oblasti saobraćaja. Programom je obuhvaćena i obuka za „B“ kategoriju i besplatno polaganje vozačkog ispita.

Na kraju školovanja kandidat bira maturalski praktičan rad. Po završetku rada isti predaje u štampanoj i elektronskoj formi predmetnom profesor na pregled. Ako rad zadovoljava, kandidat izlazi na ispit gde pred komisijom brani praktični rad i dobija ocenu. Ocena na maturalskom ispitu se formira kao prosečna ocena. Po položenom maturalskom ispitu maturanti dobijaju diplomu za zvanje *Tehničar drumskog saobraćaja*.

Nakon završetka ovog obrazovnog profila učenici imaju mogućnost zaposlenja u saobraćajnim preduzećima, policiji, opštinama, preduzećima za izgradnju puteva, organizacijama koje se bave tehničkim pregledom vozila, održavanjem tehničke ispravnosti vozila, kontrolisanjem dokumentacije itd. Tu su i poslovi predstavništva, zastupanja i osiguranja voznog parka, reglisanje voznog parka, kontrole bezbednosti saobraćaja, zatim poslovi otpravnika autobusa i izrada reda vožnje, poslovi u preduzećima komunalnih delatosti, u turističkim agencijama, u organizaciji taksi službe i auto škola itd.

Takođe, ovaj obavezni profil pruža velike mogućnosti za nastavak školovanja na fakultetima, ili na višim školama strukovnih studija:

1. Fakultet – saobraćajni, mašinski, tehnički, informatički, kao i policijska akademija i ekonomski fakultet ili menadžment
2. Visoke škole strukovnih studija -saobraćaj, mašinstvo, informatika, kao i viša poslovna škola;
3. Specijalizacija (V stepen: vozač instruktor za obuku vožnje, V stepen: tehničar drumskog saobraćaja specijalista).

Ako želite da se budućnosti bavite organizacijom prevoza, proverom tehničke ispravnosti vozila ili regulisanjem saobraćaja, dobrodošli na ovaj, saobraćajni smer i obrazovni profil. Sigurno se nećete pokajati!



RENOVIRANJE ŠKOLSKE SALE



U fiskulturnoj sali postavlja se novi parket, kompletno je renoviran hodnik, ulaz u salu, i obe svlačionice.

Kada krenete dugim hodnikom Tehničko-poljoprivredne škole, naizgled hladnim, i za vreme časova prilično tihim i pustim, u kojem svaki glas čudno odjekuje, dole, u samom dnu hola, naići ćete na jedna ogromna vrata. Velika vrata plave boje koja dele dva sveta. Sa jedne strane hola su učionice, u kojima je prioritet marljiv rad učenika, puno reči i što manje pokreta. Sa druge strane, iza velikih belih vrata je sasvim obrnuto. Tamo je jedan drugi, drugačiji svet.

Iza tih velikih vrata, nema mira. Uvek neki žagor, vika, trk. Uvek neki zvuci, smeh, uzvici koji bude znatiželju, ili samo želju da virnete kroz ključaonicu i makar pogledom obuhvatite taj razdragani, mladi svet u malom i bar na tren postanete deo njega; utopite se u mladost, u bezbrižnost.

Na sve strane pršte osmesi, na sve strane crvene se obrazi. Đaci izlaze umorni, a opet veseli, čili, puni energije, poleta, elana. Razlije se njihova mladost po do malopre pustom, tihom holu, koji se za tren napuni vedrinom i životom.

Pogadjate, sve vreme govorimo o času fizičkog vaspitanja i školskoj, fiskulturnoj sali.

Koliko koraka ona pamti, koliko golova, faulova, koševa, slučajnih udaraca i padova, nervoze, sportskog duha, lažnih izgovora i povreda. Generacije su tom halom prošle, proskakutale, protrčale. I teško da neko ne pamti anegdotu, ili šalu sa časa fizičkog vaspitanja, koju sa osmehom na licu i treptajima u duši priča. Teško da neko ne pamti pobednički pogodak, aplauz i zagrljaje svojih drugara, razdraganost svoje ekipe zbog pobeđe, pa onda bezazleno, dečije zadirkivanje

onih koju su tog časa izgubili.

Stari, oronuli parket pamti mnogo koraka. Prašina koja po njemu svakodnevno pada ništa ne prekriva. Svaki korak je jednako živ, i onaj od pre 5 dana, i onaj pre 5 ili 15 godina.

Star i oronuo, po ugledu na generacije koje se smenjuju, došlo vreme da se i on zameni. Da se zameni mlađim, sjajnijim, željnim novih koraka, i dugog radnog veka.

Naravno, zamena parketa ali i kompletno renoviranje fiskulturne sale ne bi bila moguća bez finansijske pomoći koju smo dobili. Zahvaljujući predsedniku opštine i članovima opštinskog rukovodstva, koji su u razgovoru sa direktorom naše škole, predsednikom školskog odbora Mirsadom Rebronjom, predsednikom sindikata Mizom Papićem i članom aktiva stručnog veća fizičkog vaspitanja Mirsadom Karišikom, pokazali ogromno razumevanje, izdejstvovana su određena finansijska sredstva za renoviranje fiskulturne sale, ali i pomoćnih prostorija u okviru nje. U fiskulturnoj sali postavlja se novi parket, kompletno je renoviran hodnik, ulaz u salu, i obe svlačionice.

Njihovo zajedničko zalaganje umnogome je doprinelo tome da trenuci provedeni u fiskulturnoj sali, za profesore fizičkog vaspitanja, ali i za sve učenike, budu što prijatniji i bolji, ali i tome da učenici sa još većom radošću i vedrinom hrle u nove igre, u nove aktivnosti, u nove pobeđe. Doprinela su da u jednom novom, ugodnom ambijentu, u saradnji sa svojim profesorima, učenici postanu zdrava, fizički jaka, otporna, vesela i razdragana deca.



Dan zaljubljenih

Ljubav. Najdivnije, najiskrenije ljudsko osećanje. Večita inspiracija za pisanje pesama, knjiga, inspiracija za muziku, film... Ljubav je osećanje koje nam daje snagu, uliva energiju, čini nas pozitivnijim, boljim. Ali, ljubav nije samo reč... Ljubav je i razumevanje, tolerancija, spremnost na kompromise i davanje.

To je osećanje koje treba širiti, i njime ispunjavati svaki trenutak, svaki dan. Mađutim, i pored toga, jedan dan je poseban, ističe se, izdvaja, podseća na ljubav. To je dan kada ceo svet zastane na trenutak. To je 14. februar.

Iako je ovaj dan radni kao i svi ostali, ono što ga čini posebnim je činjenica da se svet tog dana "odmara" od svojih svakodnevnih stresnih obaveza i posvećuje se veličanju ovog najlepšeg osećanja-osećanja ljubavi. To je dan kada se svi kolektivno podsetimo da je ljubav jedina istina i da ona uvek na kraju pobeđuje.

Za ovaj dan, za 14. februar su oduvek bile vezane razne legende i priče. Oduvek se postavljalo pitanje gde je i kad je nastao ovaj praznik. Naravno, postoji veliki broj legendi koji govore o nastanku ovog praznika. Za ovaj period godine vezani su mnogi anticki praznici i običaji. Tako je prema predanjima kod starih Grka period od sredine januara do sredine februara bio period meseca Gameliona, u kome se obeležavala i slavila svetost braka Here i Zeusa.

U starom Rimu, 15. februar je bio dan kada se slavio Luperkus, bog plodnosti. Postojalo je verovanje da devojka koju bi glumac koji glumi Luperkusa dotaknuo, ona je bila uverena kako će biti plodna. U okviru ove svečanosti postojao je ritual u kome su se na komadićima papira ispisivala imena devojaka i potom slavljala u duboki vrč, iz kojeg su mladići potom vadili po jednu cedulju koja je nosila ime njihove buduće drage. Interesantno i originalno, zar ne!

Međutim, jedna od najzanimljivijih legendi potiče iz trećeg veka. Tada je vladar Rima bio car Klaudije II. Naime, car Klaudije II je strogo zabranio da se vojnici venčavaju. Smatrao je da su oženjeni muškarci loši vojnici, da će radije ostajati pored svojih žena nego što će ratovati za večnu slavu Rima. Tada na pozornicu stupa rimski sveštenik Valentin. Iako je zabrana cara bila izričita i strogo kažnjiva, ovaj sveštenik je počeo tajno venčavati zaljubljene parove. Na kraju je ovaj dobronamerni sveštenik razotkriven i pogubljen 14. februara, i izgleda da njegova žrtva nije bila uzaludna.

Od svih istorijskih ličnosti i svih onih koji se javljaju u legendama, jedino je ovaj rimski sveštenik dao svoj život za ljubav, za ono što jedino ostaje kada vreme sve ostalo spakuje u sanduke zaborava. Ali, da se vratimo priči. Istorijski spisi svedoče da su u trećem veku postojala dva Valentina, što priču čini jos interesantnijom.

Međutim, pošto ne postoje očigledni istorijski dokazi koji bi dokazali verodostojnost legendi Rimokatolička crkva je 1963. godine dan svetog Valentina izbrisala iz kalendara katoličkih praznika. Ovim postupkom, Valentino je postao internacionalni praznik, izbrisane su verske granice i jedino u šta danas veruju milioni zaljubljenih širom sveta bez obzira na veru, naciju ili boju kože jeste da 14. februara treba slaviti ljubav.

Ali, hajde da se ponovo vratimo u vremeplov. Naime, današnje savremeno slavlje Dana zaljubljenih potiče iz američke kulture. Jedna devojka iz Amerike, inspirisana pesmama Džefrija Cosera, engleskog pesnika poznog srednjeg veka koji je vratio iz zaborava sećanje na Valentina, u celoj ovoj priči je videla dobru priliku za zaradom. Zapravo, sve počinje u XIX veku, kada će mladoj Ester Havlend stići ručno napravljena i ukrašena čestitka za Dan zaljubljenih.

Ovo je mladoj Ester dalo odličnu ideju. Možda i nije imala dobar osećaj za ljubav, ali je za zaradu svakako bila talentovana. Ona je ubrzo počela sama praviti čestitke i prodavati ih u knjižari svog oca. Naravno, uz malo sreće i pomoći oca, posao je procvetao i 1879. je osnovana prva kompanija za proizvodnju čestitki ove vrste koje se i danas dobro prodaju.

I tako, od stare Grčke i Rima, preko konverzativnog i tradicionalnog srednjeg veka i raspevanog novog veka, Evropa je na kraju preuzela slavljenje Dana Zaljubljenih iz kapitalističke Amerike.

Danas je Dan Zaljubljenih svetski praznik. Slavi se širom sveta pa i kod nas, mada možda još uvek stidljivo i sa određenom distancom. O tome kako se ovaj praznik proslavlja danas i kako se proslavljao pre možda samo tridesetak godina mogla bih puno napisati. Nekada se ovaj praznik proslavljao rečima, malo nežnije i suptilnije a poklanjale su se razne male sitnice kojima se želela iskazati pažnja i ljubav.

Danas je sve to suviše preuveličano, a razni trgovci, preduzetnici i turističke agencije vide u tom prazniku jednu dobru priliku da zarade. I dok su se nekada poklanjale čestitke, ruže, slatkiši i razne druge sitnice, danas se poklanja skupocen nakit, najnoviji automobili i odlazi se na skupa putovanja.

Mnogi u tome vide napredak i nešto pozitivno, ali kao što je svet u svemu zaboravio svrhu i meru tako se i ovaj praznik počeo tretirati kao dan kada se na kratko, uz lažnu osećajnost možemo vratiti ljubavi.

Ja lično mislim da je mnogo važnije sačuvati osećanje ljubavi od štetne svakodnevnice. Nisu potrebne skupe stvari, ni suviše trošenje novca, potrebno je malo crvene boje, i uz dosta osmeha i poljubaca će biti dovoljno, jer za ljubav i nije potrebno više od ovoga.

Priredila: Ajša Kalender, IV1



Dan počinje jutrom, a jutro savremenog čoveka ne može se zamisliti bez televizije, radija, interneta, novina... Od trenutka kada otvorimo oči sretnemo se sa jednim od medija. Neizbežni su! Korisni, beskorisni, potrebni, nepotrebni, zanimljivi ili nešto drugo, danas je to način na koji se obaveštavamo, zabavljamo, obrazujemo, poslužimo. Utiču na kulturu, interesovanja, lični sistem vrednosti kod odraslih, a kod dece bukvalno grade pogled na svet. Pored raznih sadržaja koji imaju edukativan karakter, većina ih, naročito na decu i mlade, utiče negativno.

Danas, svi negde jure i žure. Život je postao previše brz, a rečenica: „Nemam vremena“, svakodnevica. Glavni problem je što roditelji, usled borbe za egzistenciju, veoma često nemaju vremena da u dovoljnoj meri vode računa o svojoj deci. Roditeljima današnjice je lakše kada znaju da su njihova deca za računarom ili ispred tv-a, nego da su na ulici. Koliki uticaj ima ta mala karika u velikom lancu ovog problema? Zasigurno veliki.

Mediji u današnje vreme imaju veliku moć i veliki uticaj na formiranje mišljenja, stava i stila života. Detinjstvo i tinejdžerske godine dece u Srbiji, pre svega desetak godina, obeležavale su humorističke emisije školskog i kulturno-obrazovnog sadržaja. Željno smo isčekivali 19:00 časova, kada bi se emitovao „Meda u velikoj plavoj kući“, a onda sa poslednjim medinim rečima „Sad vreme je da ode-mo“ utonuli bi mirnih misli u dubok san, nekad čak i sanjajući nemitovanu epizodu čiji smo lični režiseri bili upravo mi. A danas? Da li roditelji uopšte znaju kada im deca odlaze u krevet? Šta sve, u toku proteklog dana deca posredstvom medija mogu da vide ili čuju?

Mladi današnjice odrastaju uz vestern, kriminalističke i triler filmove, gde je previše borbi, ubijanja, gde je poremećen sistem vrednosti, i u kojim često robijaši bivaju heroji, a zlo trijumfuje. Nemali je broj slučajeva nastanka „bandi“ sa imenima i radnjama pomenutih filmova, nabavljanje kostima i opreme koja bi im poslužile za što verniju kopiju filma, koja za sobom povlači pljačkanje, nekada i sopstvene porodice. Takođe, tu je i razbojničko ponašanje kako bi se ostvario željeni cilj. Borbe i nasije su na svim stranama, u filmovima, serijama, pa čak i crtanim filmovima.

Sa druge strane su igrice za manju decu, gde dečaci uživaju dok reckastim nožem ubijaju neprijatelja, a krv prividno prska po monitoru. Ta ista deca u svojoj igri koriste pravo oružje, uče da se bore, tuku, pa to svoje znanje na nekom od svojih vrsnjaka često primene, a njihovo opravdanje za takve postupke jeste da se to isto desilo na filmu, igrici. U tom trenutku bezbrižno vreme kada smo uživali uz Toma i Džerija, Miki Mause, Popaja deluje veoma daleko.

Pored svih navedenih medijskih sadržaja kako da očekujemo od omladine da ne bude nasilna? Zapravo, koliko je nas mladih, tako i starijih koji kritički promišljaju, a ne samo slepo usvajaju i prate dešavanja koja nas okružuju? Nažalost veoma malo.

Mediji imaju eticku i moralnu odgovornost prema svojoj publici, ma kakva ona bila i ma kojoj starosnoj grupi pripadala. Svi mi previše vremena provodimo „uživajući“ u virtuelnim stvarima, u medijima i podacima, informacijama i sadržajima koje nam isti serviraju. Previše vremena uzaludno trošimo, misli nam okupiraju nepotrebne stvari. Zbog tih nepotrebnih, često silom nametnutih stvari zanemarujemo one bitne, stvarne, prave vrednosti. Pa zašto onda jednostavno umesto virtuelnog osmeha ne izmamimo iskren, stvarni osmeh na nečijem licu. Zašto jednostavno ne iskoristimo tolike lepote stvarnog života, i onoga što nam on pruža, pa umesto praćenja života omiljenih filmskih i serijskih glumaca, ili „poznatih zvezda“ različitih rijaliti programa, ne pozabavimo se svojim sopstvenim, ili pak životima svojih prijatelja i porodice?

Hajde da za početak ogranicimo vreme gledanja televizije, da ugasimo sve te aparate koji od nas samih prave robote. Hajde da za početak prošetamo i družimo se sa rukom u ruci. Da živimo život punim plucima! To, bez sumnje, nikako ne možemo dok nam mediji ometaju svest.

Otrgnimo im se, ne dozvolimo im da preuzmu kontrolu našeg uma. Setite se da, čak i dok smo bili mali, nismo uzimali svaki slatkiš koji nam nude. Nismo želeli da slušamo priču koja nam se ne dopada. Još manje da je pamtimo. Naučimo iz tog primera i nemojmo prihvatati sve što nam se nudi.

Sagledajmo stvari na pravi način i ne dozvolimo da iko utiče na našu svest, savest, misli, osećanja... na nas same.

Za volanom



Ja sam Sead Baždar i u rubrici *Za volanom* provozaću vas kroz istoriju automobila, od prvog automobila do automobila budućnosti.

Ford T model



Lako je zaključiti da je Fordov „Model T” jedan od najznačajnijih automobila svih vremena. To je model koji je celu Ameriku stavio na točkove. Proizvodnja je trajala 19 godina, od 1908. do 1927. godine. Ford je prodao više od 15 miliona Modela T, a samo tokom 1923. godine više od 1.9 miliona. Poređenja radi, najprodavaniji model u SAD prošle godine bio je Ford „F serije” — a prodato je 769,039 jedinica.

Karakteristike

Godine 1908. bilo je na hiljade proizvođača automobila koji su proizvodili skupa vozila manjih serija, ali je Henry Ford krenuo u drugom pravcu.

Ford je uveo model pokretne trake u serijsku proizvodnju. Njegovo pojednostavljivanje proizvodnje kreće od šasije. Umesto da proizvodi krutu i tešku šasiju kao i ostali proizvođači, njegova konstrukcija je u obliku lestvi od C profila pogodna da se izviija i povija po blatnjavim putevima punim rupa. Godine 1908. manje od 10% puteva u Americi je bilo asfaltirano a ostalo su bili zemljani putevi koji su posle svake kiše bili močvarne kaljuge. Pored visoke prohodnosti auta, prednja i zadnja kruta osovina su bile podržane poprečnim ojačanjima, što je pružalo udobnu vožnju. Karoserija je napravljena od drvenog kostura prekrivenog čeličnim limom i imala je troje vrata— dvoje nazad, a napred samo kod suvozača (poluga za parking- kočnicu koja se podizala četrdesetak santimetara od poda, blokirala je izlaz za vozača, pa su vrata izostavljena da bi se smanjili troškovi). Dok su prve jedinice imale standardni brzinaomer, radi daljeg smanjenja troškova od 1914.godine ovaj element se izostavlja.

Model T je imao 2.9 litarski motor od čelika sa četiri cilindra jedinstvenog rešenja jer su cilindri imali pokretne glave, ali jednostavne konstrukcije. U cilju poboljšanja pouzdanosti i daljeg smanjenja troškova, motor nije imao pumpu za ulje, vodenu pumpu, niti pumpu za gorivo. Snabdevanje uljem je vršeno preko malog kotla na dnu spojenih cevi koje su sprovodile ulje na gore i usmeravale tečnost na kanale za podmazivanje ubušene u cevima. Motor se oslanjao na čistu fiziku da bi se hladio — vruća voda je išla u gornji deo hladnjaka, hladila se i spuštala na dno hladnjaka, pa nazad u motor. Protok goriva je regulisan pomoću gravitacije, rezervoar za gorivo zapremine 40 litara se nalazio ispod prednjeg sedišta na većoj visini od karburatora, pa se gorivo samo slivalo. Menjač je bio zupčasti dvobrzinski i delio je ulje sa motorom iz kotla. Model T je na zadnjim točkovima imao doboše kočnica, ali su oni služili samo za parkiranje.

Vožnja

Pre stotinak godina, i prosečni Amerikanac i prvi auto inženjeri veličali su Model T zbog njegove jednostavnosti i lakoće upotrebe. Ali u poređenju sa savremenim automobilima, ovaj auto je bio prava noćna mora. Napred na podu su se nalazile tri papučice kao i danas, što deluje jednostavno, ali je stvar bila znatno komplikovanija: desna papučica nije gas, nego kočnica. Pritiskom na srednju papučicu kreće se u rikverc, a levapapučica menja brzine — skroz pritisnuto za malu brzinu, podignuto za veliku, a ler je bio negde između, na sredini. Gas se nalazio kao poluga sa desne strane stuba volana, dok je druga poluga sa leve strane služila da kontroliše varnice za paljenje, jer, naravno, svećica u današnjem obliku nije bilo.

Pre vožnje Modela T, svakako, morali ste da ga upalite. Od 1919. godine Ford je počeo da ugrađuje električni starter kao standardnu opremu, ali su raniji modeli morali da budu paljeni ručno - na kurblu. Procedura je bila sledeća: treba povući levu papučicu, onu koja štrči iz poda, sve do lera i povući parking kočnicu. Zatim treba pritisnuti ručicu za varnice skroz do gore da bi odložili varnice i pomeriti ručicu gasa na dole za nekoliko stepeni. Sledeće: treba izaći ispred vozila i otvoriti saug tako što se povuče prsten od žice koji viri sa dna poklopca hladnjaka. E tek sada je sve spremno za verglanje.

Dešavalo se da ručice kurbale isprebijaju neveste vozače. Bilo je važno držati je samo prstima i ne obavijati palce oko ručke. Pa ako se kurbala i zaglavi, neće ruka da strada. Naravno, retko se dešavalo da motor upali iz prve, ali to nije ništa tragično. Treba samo malo jače i brže zavrteti i motor će da oživi. Kada se jednom pokrene, da bi motor nastavio da radi, morate brzo da se vratite u kabinu i pojačate varnice pomoću ručice kod volana.

Maksimalan broj obrtaja motora je bio oko 1200, što je danas donja granica, pri čemu je dostizao maksimalnu brzinu od oko 56 km/h, što je za takvu konstrukciju poprilično brzo. U vožnji se ponašao slično današnjem traktoru, odskakujući tromo po kaljajavim putevima.

Ručica gasa nije imala oprugu da bi se gas automatski smanjivao, pa je to moralo da se radi ručno. Zaustavljanje Modela T je zapravo bio process sastavljen od tri radnje: prvo mora da se zatvori gas i istovremeno nađe ler na levoj papučici na podu, a u isto vreme i pritiska kočnica na desnoj strani. Za ono vreme kočnice su bile vrlo efikasne i zaustavljale auto skoro u mestu.

Smešna strana škole

priredio: Nermin Ugljanin, III1

U školskim klupama uvek je bilo i suza i smeha, a veoma često i smeha do suza.

Mnoge priče, anegdote i kratki, školski vicevi prenose se iz generacije u generaciju, a tvorci velikog broja sličnih, o kojim će mlađe generacije pričati, možete biti i vi sami.

Ako znate neki dobar vic, zanimljivu i duhovitu dogodovštinu sa časa ili pak „biser“ prijatelja za koji bi bilo šteta da se zaboravi, pošaljite nam, rado ćemo ga podeliti sa drugima. Do tada, uživajte i smejte se sa nama.

Učiteljica: - „Alene, ovaj tvoj sastav o tvom psu je isti kao sastav tvog brata.“
Alen: - „Pa naravno. Isti je i pas.“

Došao lvičin tata na informacije i kaže njemu nastavnica:

- „Vaš sin je ceo test prepisao od najbolje učenice u razredu!“

Pita nju tata:

- „A kako znate da je Ivica od nje prepisao test, a ne ona od njega?“

- „Znam tako što su im prva tri odgovora jednaka, a u četvrtom je ona napisala ne znam, a Ivica je napisao ni ja!“

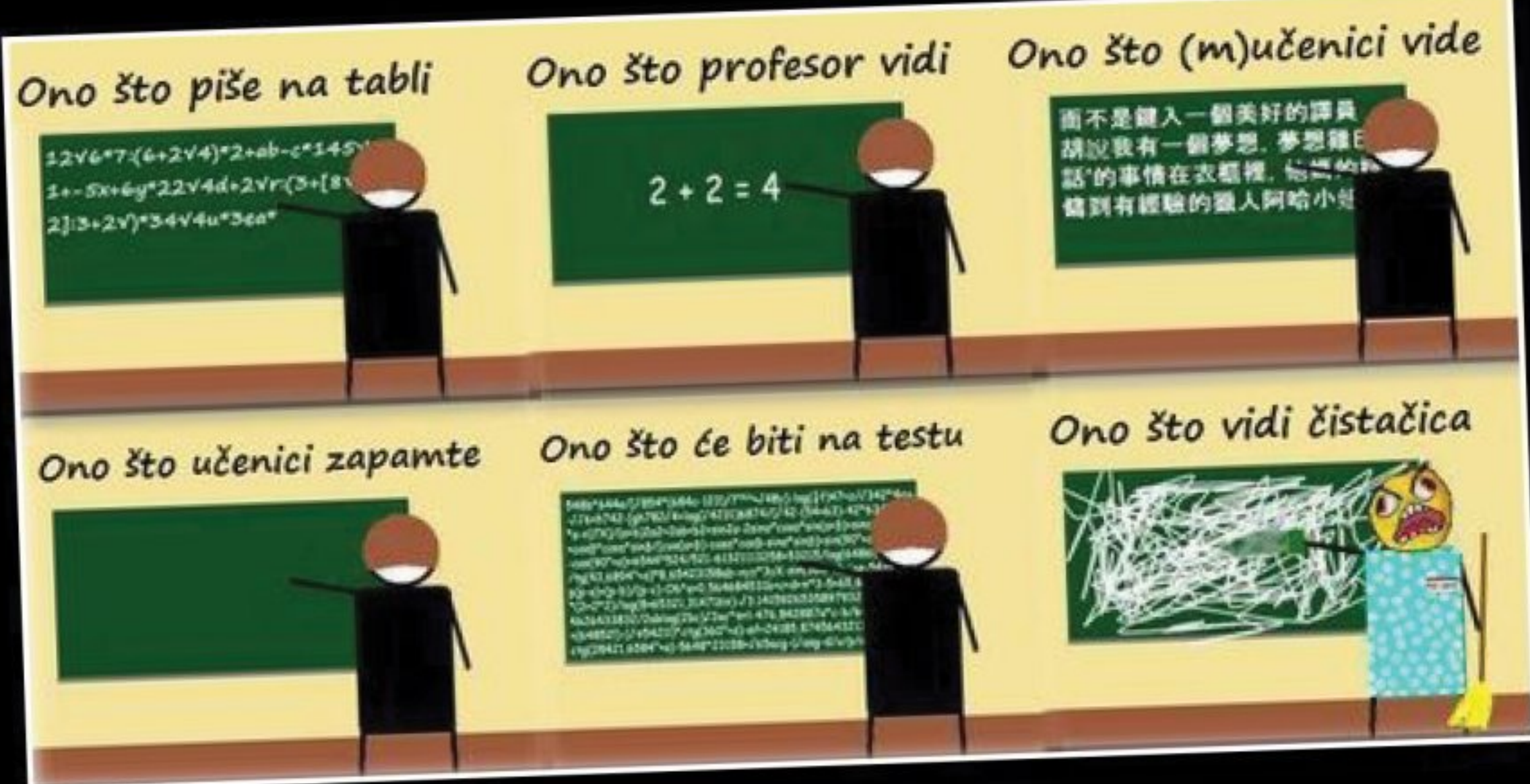
Učenik: „Doktore dajte mi potvrdu da ne mogu ići u školu?“

Doktor: „A šta ti fali?“

Učenik: „Pa ta potvrda!“

Otac: „I šta, sad ćeš opet reći da si dobio jedinicu zato što nisi razumeo pitanje koje ti je profesor postavio?“

Sin: „Ne, razumeo sam ja, ali profesor nije razumeo moj odgovor!“



Teorija relativiteta
na školskoj tabli

NAGRADA ZA NAJKREATIVNIJE

Pošaljite nam nešto što smatrate da bi trebalo da se nađe u ovoj rubrici i osvojite vrednu nagradu!

Predloge šaljite na našu imejl adresu
schooliranje@gmail.com



Deca uče od načina na koji žive



Dete koje živi s podsmehom uči da bude stidljivo.
Dete koje živi sa zamerkama uči da osuđuje druge.
Dete koje živi sa nepoverenjem uči da podvaljuje.
Dete koje živi s ljubavlju uči da voli.
Dete koje živi s ohrabrenjem uči se poverenju.
Dete koje živi sa istinom uči se pravdi.
Dete koje živi s pohvalama uči se da poštuje.
Dete koje živi učestvujući uči da bude uviđavno.
Dete koje živi sa znanjem uči se mudrosti.
Dete koje živi sa srećom pronaći će ljubav i lepotu.

B.Rasel